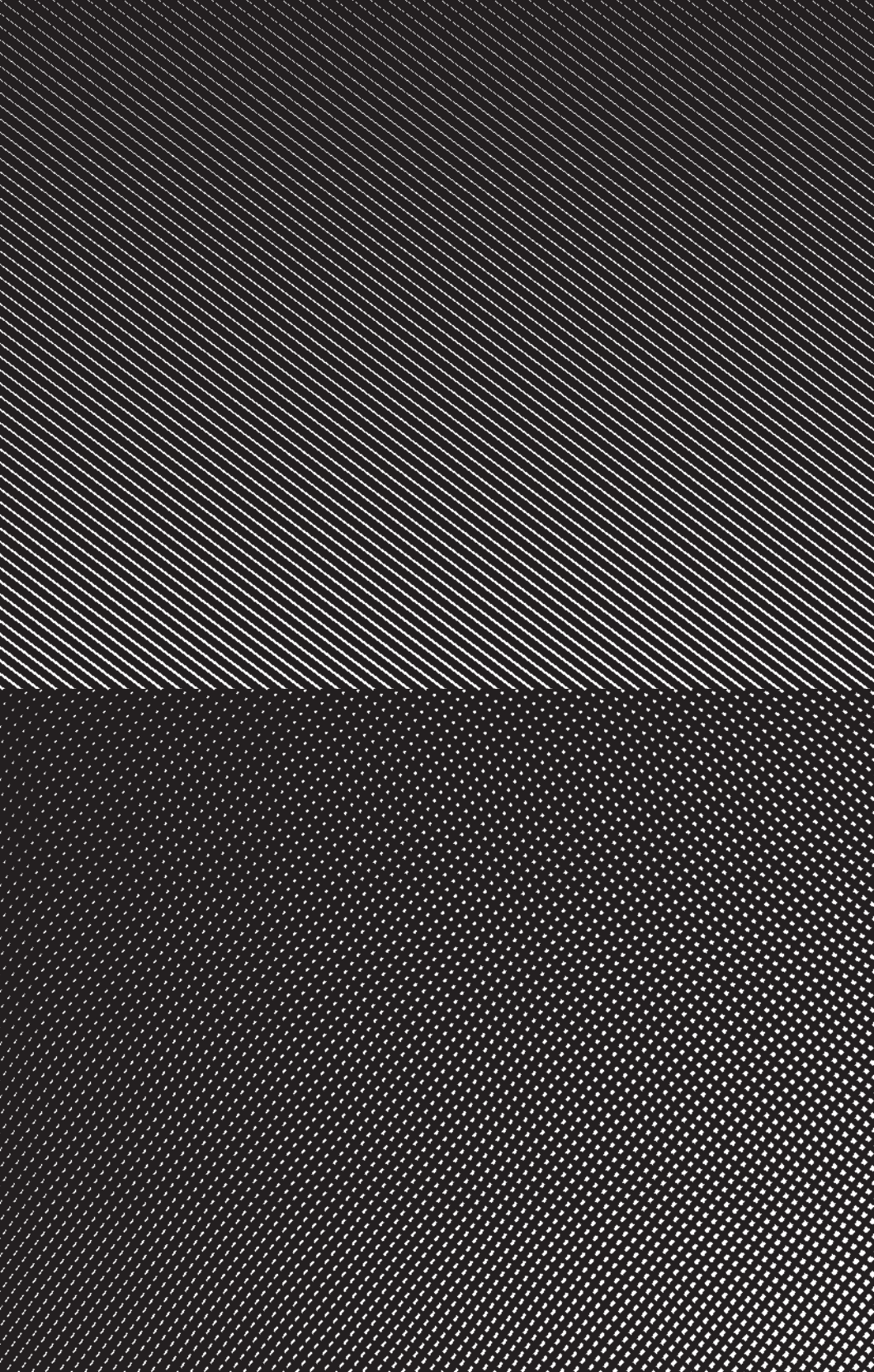
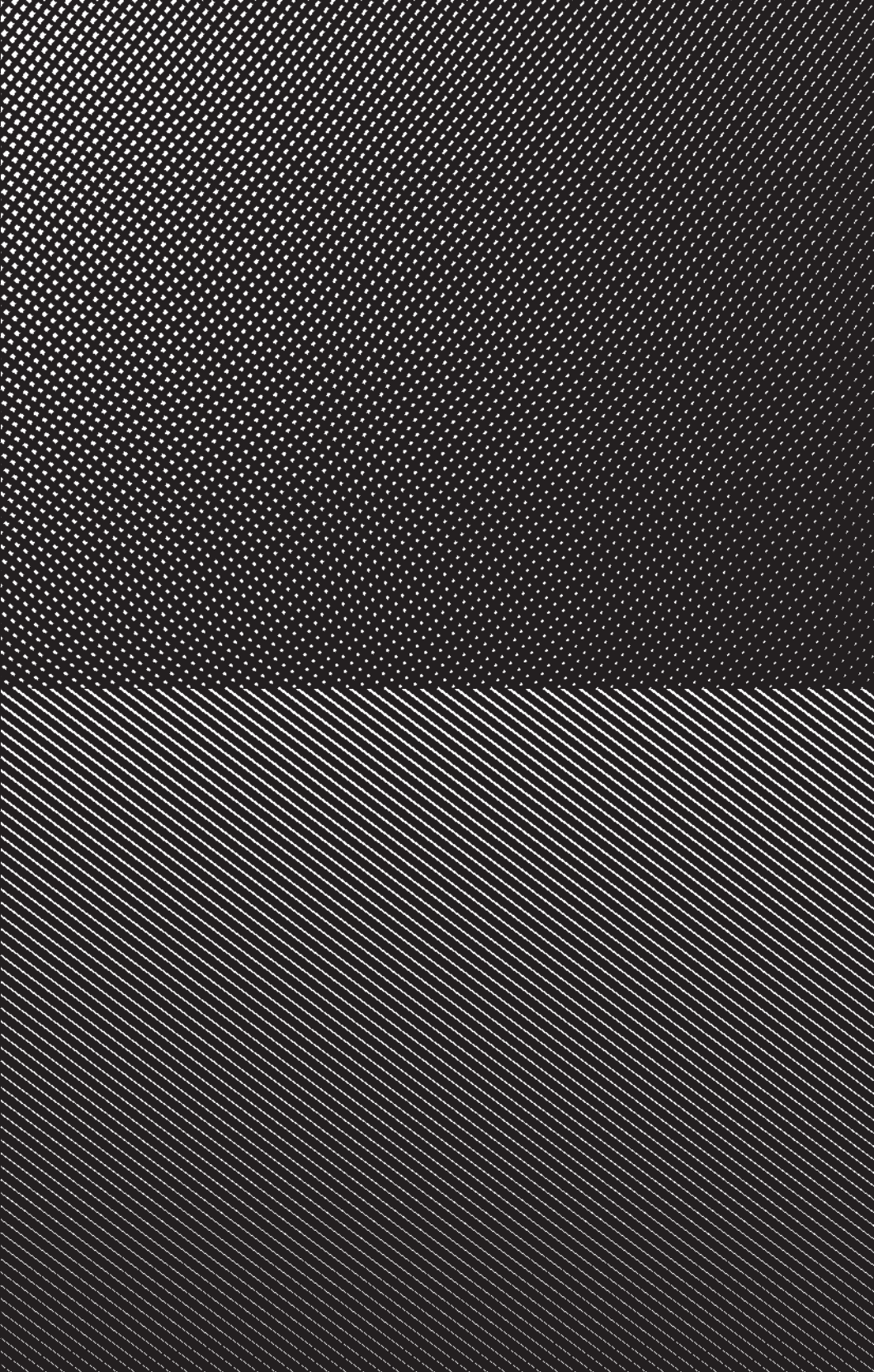
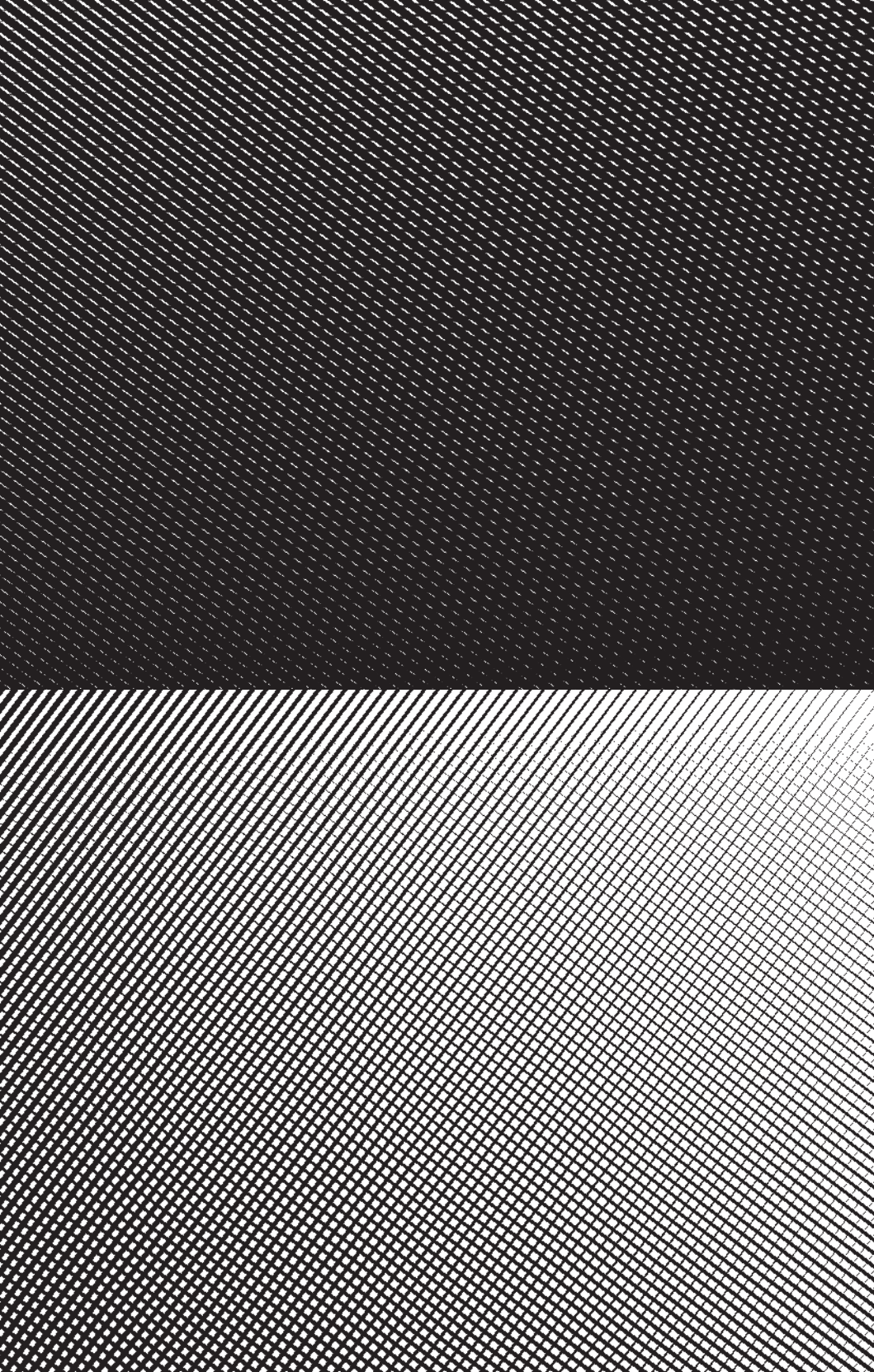

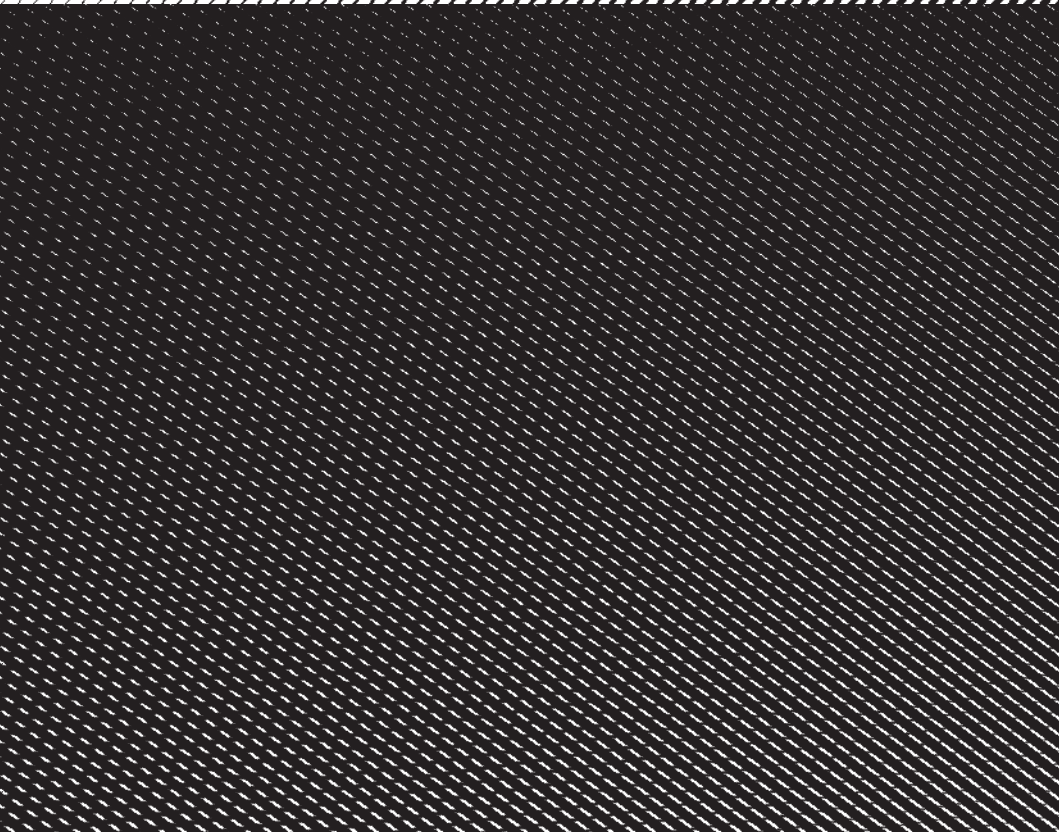
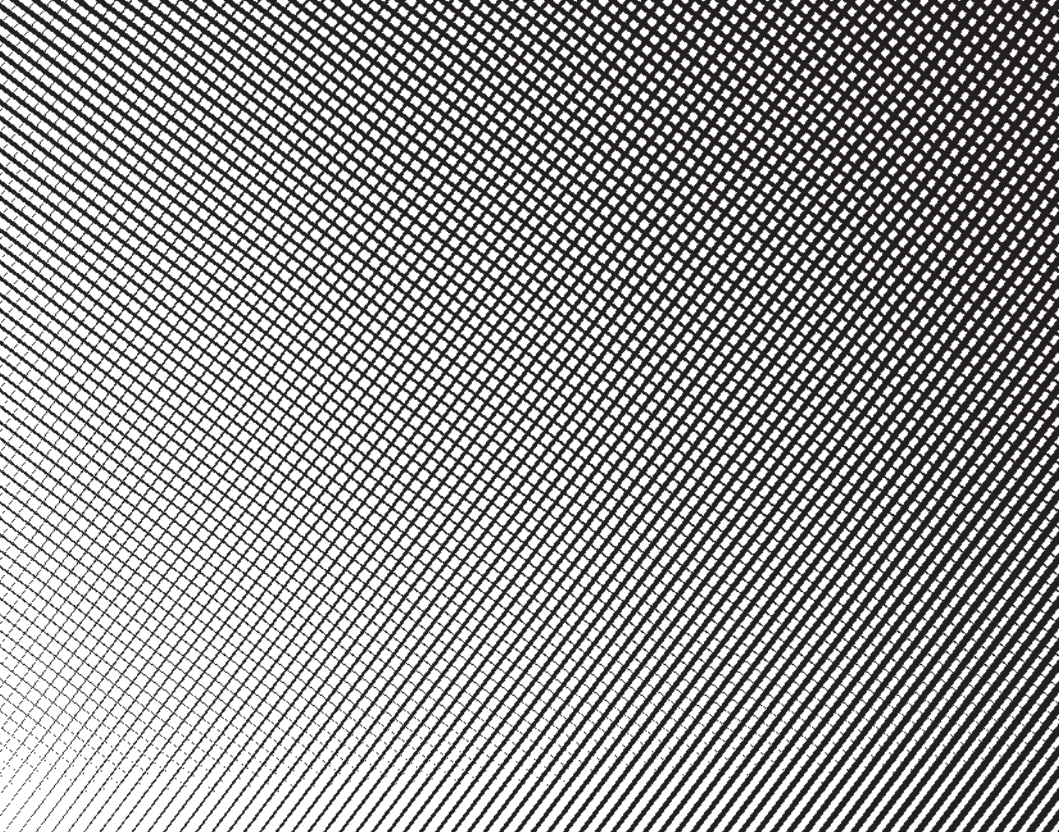
Ny nordisk
radiodramatik

AKT1: Ny nordisk radiodramatik, nr. 3

© Forfatterne og AKT1, 2017

Redigeret af Anders Thruë Djurslev og Niels Erling
og udgivet i samarbejde mellem AKT1 og Forlaget Kronstork
Grafisk tilrettelæggelse ved Emil Willumsen (EW-GHK)
Bogen er sat med Lars (Bold Decisions)
Trykt hos Toptryk Grafisk, Gråsten, Danmark

Printed in Denmark 2017

ISBN: 978-87-93206-30-4

Værkerne i antologien må kun opføres efter tilladelse
fra AKT1 og forfatterne.

AKT1 består af Niels Erling, Morten Frank,
Anders Thruë Djurslev og Nanna Sofie Bjerre Jelsgaard.

Find alle AKT1s hørespil som podcasts på akt1.dk.

Tak til Statens Kunstfond og Nordisk Kulturkontakt.

 Nordisk
kulturkontakt

STATENS KUNSTFOND

AKT 1
Ny nordisk radiodramatik

NR. 3

Kronstork

FORORD

Denne antologi er den tredje i en række af udgivelser med manuskripter til radiodramakollektivet AKT1s hørespil. Alle hørespillene i dette nummer er skrevet af norske og svenske forfattere og kunstnere, der ikke har skrevet radiodramatik før, i perioden 2013-2015.

Den nordiske åre er en del af vores ambition om at kunne inspirere til nye forbindelser i samtidens scenekunst: mellem litteraturen og dramatikken, mellem hørespillet og publikum – og mellem Nordens litterære stemmer. Derfor inviterer vi nordiske forfattere, digtere og kunstnere til at skrive deres allerførste hørespil til os. På den måde er AKT1 ikke kun en platform for dansk samtidsdramatik, men for nordisk samtidsdramatik.

AKT1 er gået sammen med Forlaget Kronstork for at skabe en revitalisering af dramatikken som litterær udtryksform og udgiver i fællesskab fem antologier i sæson 2017/18. Hvor antologi nr. 1, 2 og 4 indeholder aktuelle hørespilmanuskripter til specifikke livearrangementer, hvor AKT1 optager hørespil live med publikum i København, rummer nr. 3 og 5 et tilbageblik på AKT1s nordiske mission for at vise, hvad en tættere nordisk forbindelse kan afstedkomme i det litterære og dramatiske landskab.

Tak til de debuterende nordiske radiodramatikere for at være til eksperimentet og til Forlaget Kronstork, Statens Kunstfond og Nordisk Kulturkontakt for at gøre det muligt at udgive antologiserien.

God læselyst!
AKT1

Under tekst
- Kristofer Blindheim Grønskag

S. 13

LigeGYldigt
- Emma Bexell

S. 37

Dansk permafrost
- Daniel Vatsvåg

S. 69

At sulte sig er egoisme
- Manda Stenström

S. 93

Det exceptionelle øjeblik
hvor Barbie fik chancen
for at flygte med Ken i den
røde sportsvogn men gav
chancen til Skipper
- Anja Grim

S. 111

UNDER

TEKST

KRISTOFER

BLINDHEIM

GRØNSKAG

(NORGE)

Instruktør:

Claudio Morales

Oversættelse:

Niels Erling

Medvirkende:

Marie Tourell Søderberg
Søren Hauch-Fausbøll

Optaget på Universitetsradioen i foråret 2013.

KARAKTERER

SOFIA: 25 år

MATHIAS: 58 år

OM TEKSTEN

Teksten tager form som en telefonsamtale.

Et linjeskift markerer, at personen afbryder sætningen, tager en pause, afbryder sin tanke, taler over sig, korrigerer sig selv osv. Det skal ikke tolkes poetisk, men det er et forsøg på at efterligne det prosaagtige i talesprog.

– markerer, at personen bliver afbrudt af den anden person, eller afbryder sig selv.

... markerer, at personens sætning eller tanke afspores eller ikke kan afsluttes.

Samtalen glider med en, fra begge, uventet ærlighed.

Og kærligheden blev verdens ophav og verdens hersker, men alle dens veje er fyldt med blomster og blod, blomster og blod.

– Knut Hamsun

Et ekko af hviskende stemmer høres. Crescendo. Ekkoene forsvinder i et åndedræt fra et menneskes mund. Munden puster ud.

Et telefonrør løftes af, eller en mobil tages op fra bordet. Dette er SOFIE.

Et nummer trykkes. Det består af elleve cifre.

Det ringer i den anden ende, fjernt, som om man hører samtalen fra

Sofies ende. Lidt efter lidt kan denne distance forsvinde gradvist,

sådan at det til sidst lyder som om de to samtalende er i samme rum.

Efter et par ring bliver telefonen taget i den anden ende.

MATHIAS:

(Snakker tysk.)

Hallo.

(Stilhed.)

Hallo...?

Ist da jemand?

Hallo?

SOFIE:

Det er Sofie.

Stilhed. MATHIAS lægger på. SOFIE trykker nummeret igen.

Det ringer længe denne gang. Så tager MATHIAS den.

SOFIE:

Ikke lægge på.

MATHIAS:

Jeg ved ikke, hvordan du –

Men det her er en dårlig idé.

SOFIE:

Ikke lægge på.

MATHIAS:

Hør her –

SOFIE:

Jeg ved, hvor du bor.
Hvis du ikke taler med mig så kommer jeg hjem til dig.
(Stilhed.)
Det er dig.
Jeg var ikke sikker, men
jo næsten sikker var jeg, men
men nu,
det er dig.

MATHIAS:

Hvordan fandt du mig?

SOFIE:

Jeg har altid ledt.
Nej. Ikke ledt,
men set
jeg har set efter dig.

MATHIAS:

Men hvordan –

SOFIE:

Det kunne være i en butik. At jeg pludselig så nogen
ved frysedisken.
En mand med et mørkt skæg, store grove arme.
Og så...
Hvordan mon du så ud
nå, tænkte jeg og
gik helt hen til de her mennesker, men
men det var jo,
ja... Forkert.
Lidt ligesom...
Kan du huske i nyhederne for et par år siden?
De fandt Radovan Karadzic, kan du huske ham?

Arkitekten bag Srebrenica, og ja
de fandt ham.
Tog ham med til domstolen i Haag.
Langt hvidt skæg, håret i en hestehale, nyt liv, det
det var sådan jeg tænkte.
Hvordan ser han ud nu?
(Stilhed.)
Jeg så dig på gaden. Helt tilfældigt.
Usandsynligt tilfældigt.

MATHIAS:

Er du i Berlin?

SOFIE:

Jeg så dig.
Du købte en is,
så banalt
som om ingenting var –

MATHIAS:

Er du i Ber –

SOFIE:

Ja!
Jeg er i Berlin.
Stilhed.
Og nej, du behøver ikke se ud af vinduet,
hvis det er det du gør?
Jeg er der ikke nu,
udenfor, men
men jeg ved
ved, hvor du bor.
Det var et fint hus. En lille have og alt muligt.

MATHIAS:

Sofie,
jeg...

SOFIE:

Men du har skiftet navn.

MATHIAS:

Ja.

SOFIE:

Lauritz.

(Ler.)

Det er jo ikke det du hedder.

Det er jo ikke dit navn.

MATHIAS:

Jo.

SOFIE:

Hvad var der galt med Mathias?

Det kan man da også sige på tysk.

SOFIE:

Med tysk accent.

Mathias.

Griner lidt af sig selv.

MATHIAS:

Har du været her? Udenfor?

SOFIE:

Da jeg så dig, så

så vidste jeg jo ikke om det var...

Det jeg så var jo bare en mand.

Akkurat som alle de andre, som var forkerte.
Men jeg kunne ikke lade være.
Benene begyndte bare at gå.
Jeg fulgte –
Du gik i biografen, som om
som om det var en helt almindelig dag.

MATHIAS:

I forgårs?

SOFIE:

Jeg fulgte efter, købte billet
satte mig så tæt på dig som jeg kunne.
Forsøgte at finde lugten af dig.
Men det eneste, jeg kunne lugte, var popcorn.

MATHIAS:

Du var der?
Hvor...?

SOFIE:

De børn?
Dem som var med.
Er det dine?

MATHIAS:

De...

SOFIE:

Er det dine?
Er det dine børn?

MATHIAS:

Ja.

SOFIE:

Det var mine søskende.

Jeg har været i biografen med mine søskende...

MATHIAS:

Halvsøskende.

Stilhed.

SOFIE:

Der er gået tretten år.

Du kunne ikke engang kende mig igen.

Jeg så lige på dig, og du stoppede ikke engang op.

MATHIAS:

Undskyld, jeg –

SOFIE:

Hvorfor har du ikke sagt noget?

MATHIAS:

Hvad skulle jeg sige?

SOFIE:

Jeg var tolv år,

forstod ingenting –

Du kunne have sendt et brev, ringet, et eller andet.

MATHIAS:

Nej.

For mig var det...

Nej, jeg måtte kappe det smertefulde af i et rent cut.

Jeg kunne ikke gnave det af med tænderne,

det ville have taget mange år.

SOFIE:

Men det var ikke et rent cut, var det?

Stilhed.

MATHIAS:

Fik du mine breve?

SOFIE:

Ja.

MATHIAS:

Var de til nogen nytte?

SOFIE:

Nej.

Mor brændte dem i ovnen.

Afladsbreve kaldte hun dem.

Vi snakkede aldrig om det, om dig,
ikke i så mange år.

MATHIAS:

Brændte dem?

SOFIE:

Ja.

Nogle af dem tog jeg,
da jeg forstod, hvad det var.

Så på din håndskrift,
vores adresse i blæk,

ledte efter noget,
som om der var en kode, eller
et spor der, noget
men der var ingenting.

Det var kun penge.

“MOR

BRÆNDTE

DEM I OVNEN.

AFLADSBREVE
KALDTE

HUN DEM.”

Stilhed.

MATHIAS:

Hvorfor er du i Berlin?

SOFIE:

Jeg ved det ikke.

MATHIAS:

Ved det ikke?

SOFIE:

Jeg var på sprogkursus,
lære tysk, men nu
nu ved jeg det ikke.

MATHIAS:

Du kan ikke komme her.
(Stilhed.)
Forstår du?
Du kan ikke komme her.

SOFIE:

Det vil jeg heller ikke.

MATHIAS:

Det er ikke fordi...
Eller...
Det er bare lettest sådan.

SOFIE:

Letttest, ja?

MATHIAS:

Ja.

SOFIE:

Det er mantraet.

Let

Det vigtige skal være uvigtigt, ikke sandt?

Ting skal være behagelige,

fine,

det strømlinede liv.

MATHIAS:

Hvis der er noget jeg kan –

SOFIE:

Jeg så dig i går.

Da jeg ville forsikre mig om at det...

ja, at det var dig.

Gennem vinduet, en kvinde.

Er det din nye kone?

MATHIAS:

Ja.

SOFIE:

Hun ligner ikke mor.

MATHIAS:

Nej.

SOFIE:

Jeg tænkte

at det var mig som skulle sidde ved køkkenbordet,

derinde,

i lyset med mad og...

i et fucking IKEA-billede.

Jeg fik lyst til at

følge

dine børn i skole.
Gå bag dem ved vejen
om morgenen
helt almindeligt og så skulle der komme en bil eller en bus eller
noget, og så skulle jeg tage i de små skuldre og måske kaste den
mindste pige ud foran...
Ja, og så... Ja.

MATHIAS:

Helt roligt.
Hvis du siger det der igen, så ringer jeg til politiet.

SOFIE:

Jeg har forestillet mig denne her samtale så mange gange.
Øvet
på, hvad jeg skulle sige.
Hvad der skulle ske.
Som i en film, men
men nu kan jeg ikke huske nogen af mine replikker.

MATHIAS:

Det har jeg også.

SOFIE:

Har du?

MATHIAS:

Ja, jeg har jo tænkt, at det ikke var usandsynligt, at du ville lede
efter mig.
Det er jo muligt nu med
ja, internet og alt muligt.
Måske ikke fordi du ville, eller savnede mig,
måske i starten, men så
men så fordi du var vred. Og jeg kom altid bare et stykke
ud i tanken,

før den stoppede.
Jeg fik aldrig øvet slutningen.
Stilhed.
Jeg hader at tale i telefon.

SOFIE:

(Ler.)
Hvorfor?

MATHIAS:

Jeg ved det ikke.
Det er så
begrænsende?
Endimensionelt eller noget?
Man mister så meget, det der er under,
det der er under talen, det sidder fast, på en eller anden måde
fast i telefonlinjen,
eller i universet på en satellit, eller hvad ved jeg?
Og det eneste, som når frem, er ord.
De er ikke særlig meget værd.

SOFIE:

Nej.

MATHIAS:

Hvordan går det med din mor?

SOFIE:

Som altid.
Bare lidt værre.

MATHIAS:

Hvordan værre?

SOFIE:

Bare værre.

MATHIAS:

Får hun hjælp?

SOFIE:

Det ved jeg ikke.

MATHIAS:

Og du?

SOFIE:

Hvad med mig?

MATHIAS:

Har du det ok?

SOFIE:

Hun ventede på dig, far,
hun ventede i mange dage.
Jeg spurgte, om vi ikke skulle ringe til politiet,
forsvundne mennesker, eller noget,
men hun rystede bare på hovedet.
Hun vidste vel at...
Så en dag, da jeg kom hjem,
så var billederne væk,
taget ned fra væggen,
og vi talte ikke om det.

MATHIAS:

Du kan ikke fortælle hende at –

SOFIE:

Nej.

MATHIAS:

Det vil...

Det er ikke så –

Afbrydes af lyden af børn. De løber efter hinanden og råber. MATHIAS tysser på dem. Man hører disse lyde fra SOFIES "side" af samtalen, fjernt og dæmpet. Man hører også næste replikker fjernt, som om MATHIAS holder en hånd over mikrofonen på telefonen.

MATHIAS:

(Taler tysk.)

Nur eine Sekunde warten bitte, ich werde gleich da sein.

Vater am Telefon sprechen. Ja.

Ja, ich bin bald fertig. Jetzt gehen. Danke schön.

Tilbage til telefonen.

Undskyld, det...

SOFIE:

Nej,

nej det er...

MATHIAS:

Ja, der er snart fødselsdag, og så

ja,

de er helt vilde,

snakker ikke om andet.

(Stilhed.)

Kan du huske, da vi lavede det der slot til dig?

På din fødselsdag.

Du insisterede på, at det skulle være af gele.

Gele.

"Men gele er jo ikke et særlig godt byggemateriale,"

sagde jeg men,

men vi fik det da op at stå.

Det stod,

ikke særlig fast,
men det stod da.
Ja, det var jo heller ikke blevet bygget for evigheden, så...

SOFIE:

Hvor gamle er de?

MATHIAS:

Fem og syv.
Stilhed.
Jeg ved ikke, hvordan vi skal...
Men jeg må næsten...

SOFIE:

Hvorfor tog du bare afsted?
Jeg skal nok lade dig være i fred, med din familie,
men svar.

MATHIAS:

(Stilhed.)
Det kan virke mærkeligt,
bare at forsvinde sådan.
Men,
din mor...
Jeg klarede det bare ikke.

SOFIE:

Du kunne have taget mig med.

MATHIAS:

Nej.

SOFIE:

Fået forældremyndighed eller noget –

MATHIAS:

Nej.

SOFIE:

Jeg levede med hende i fem år, før jeg blev atten,
fem år alene med hende.

Du kunne have taget mig med!

MATHIAS:

Nej.

SOFIE:

Hvorfor ikke?

MATHIAS:

Jeg ville ikke have fået lov.

SOFIE:

Hvorfor ikke? Du ved selv, hvordan det var.

MATHIAS:

Jeg ville ikke have fået dig.

SOFIE:

Jo, du ville. Du turde bare ikke.

Hvorfor?

MATHIAS:

Det her er ikke noget til en telefonsamtale. Måske skal vi mødes?

SOFIE:

Jeg tror ikke, at jeg vil møde dig.

Når jeg lægger på, så skal du aldrig høre min stemme igen.

MATHIAS:

Måske kan vi –

SOFIE:

Hvorfor?

MATHIAS:

Jeg boede sammen med din mor i ti år!

Jeg kunne ikke holde det ud.

Det er egoistisk, det ved jeg godt, men det var den eneste udvej.

SOFIE:

Ti år, nej,

nej,

jeg var tolv, da du tog afsted.

MATHIAS:

Det ved jeg.

Men jeg boede sammen med

hende i ti.

SOFIE:

Der mangler to år.

MATHIAS:

Nej.

Du var to år, første gang jeg mødte dig.

Sofie...

SOFIE:

Jeg lægger på nu.

MATHIAS:

Nej, vil du ikke mødes?

Til en kop kaffe?

SOFIE:

Farvel, far.

SOFIE lægger på. Hyletone.

MATHIAS:

Sofie?

MATHIAS lægger på. Udånder. Som et ekko hænger der igen hviskende stemmer i æteren eller i telefonledningen. Stemmene forsvinder sagte.

LIGEGYLDIGT

EMMA BEXELL

(SVERIGE)

Instruktør: Henrik Grimbäck

Medvirkende: Josephine Raahauge
Marie Mondrup

Oversættelse: Niels Erling

Lydredigering: Sofie Vadstrup Harder

*Indspillet på Universitetsradioen
i efteråret 2013*

KARAKTERER

DOLLY: en kvinde i tyverne

JILL: en kvinde i tyverne

De taler begge ret ens: hurtigt og ironisk.

Scenen udspiller sig på et lighus. Et stort, koldt og tomt rum. Rytmask, metallisk lyd.

JILL vågner op og ser rummet for første gang.

DOLLY har været der i nogle timer længere.

JILL:

Jeg kan ikke fatte, at jeg er her.
Jeg kan ikke fatte, at jeg netop har gennemlevet min egen obduktion.
Jeg kan IKKE – (*Hendes ord giver ekko i rummet*) HALLO? – HOHO – kan ikke FATTE – at jeg kan høre min egen stemme, selv om jeg blev myrdet for nogle dage siden.

DOLLY:

Også dig?

JILL:

HVAD FANDEN? Du skræmte mig.
Jeg troede, at livet efter døden ville være fuldstændig ensomt.

DOLLY:

Det troede jeg også. Da jeg først hørte dig, troede jeg, at du var min samvittighed men – nej. Jeg blev myrdet for mindre end et døgn siden.

JILL:

Ved du hvem, der gjorde det?

DOLLY:

Nej – ved du? Hvem som myrdede dig?

JILL:

Min far.

DOLLY:

NEJ!

JILL:

Jo, det er sandt. Selv om han ikke var sig selv den aften. Jeg kan ikke huske alt, men hans blik var weird.

DOLLY:

Mærkeligt.

JILL:

Ja – men det her er mærkeligere.

DOLLY:

Ja – jeg kan ikke engang huske, hvordan det skete, men jeg kan huske, da de fandt mig. Det er det eneste, som er helt skarpt i min erindring. Da jeg forstod, at alle rundt omkring mig så et lig, når de så på mig, da jeg lå der i bagagerummet.

JILL:

Lå du i en bil?

DOLLY:

Usch, ja, en bil som desuden var kørt ned i vandet og var blevet fyldt med slam fra en flod. Jeg lå med hovedet i mudderet, da de fandt mig. Det sidste, jeg kan huske, er at klappen til bagagerummet blev smækket, og så blev mine lunger fyldt med vand.

JILL:

Mig fandt de også ved vandet med hovedet nedad. Jeg kan huske, da de lænede sig ned over mig –

*Lyden af floden og et par måger der skriger.
Nogle skridt i gruset omkring JILLs lig.*

– da jeg lå og var skyllet op fra floden. De så ned på mig og satte sig på hug for at se nærmere, og så vendte de mig for at få mit ansigt frem, for at få det op fra gruset, og så tog de plastikken væk –

Raslen af tyk plastik.

– fra mit ansigt, for mit ansigt var pakket ind i industriplastik, hele min krop var pakket ind i industriplastik. Der var også tape.

Lyden af tyk tape som hives ud og rives af.

Den som gjorde det her mod mig, havde trukket tykke stykker af tape rundt om industriplastikken som omkransede min krop og mit ansigt, men når de løftede plastikken væk fra mit ansigt, så rykkede de tilbage og én begyndte at græde –

En mand græder.

– og én kneb læberne sammen, så de blev næsten lige så blå, som jeg antager at mine er, og en tredje gik væk for at kaste op, tror jeg. Jeg hørte i hvert fald noget, der lød som om det kunne være det.

Nogen hoster og spytter noget ud.

En mand sagde, at de andre måtte flytte sig, så han kunne tage billeder.

Kamera der klikker og skridt i gruset. Lyden eskalerer i intensitet og forsvinder siden ind i lyden af strøm fra floden og mågernes skrig.

Ikke fordi jeg kunne høre eller smage eller se eller lugte eller føle længere men jeg vidste –

Helt stille.

DOLLY:

Ja, man ved det, er det ikke rigtigt? Ingen af os kan høre eller smage eller se eller lugte eller føle længere, men vi ved det alligevel.

Lyden af lighuset kommer tilbage.

DOLLY:

Er der ikke noget godt ved det her?

JILL:

Jeg ved lidt om kvantefysisk, som jeg ikke vidste før. Det kan godt

have at gøre med, at jeg føler mig nogenlunde lige så aktiv nu som i fysiktimerne i gymnasiet.

DOLLY:

Præcis! Det er præcis den følelse!

JILL:

Det går sandsynligvis ikke over.

DOLLY:

Usch.

JILL:

I know.

DOLLY:

Det virker som en hård dom.

JILL:

(taler som en dommer) I er for evigt dømt til en umoden teenagers ordforråd, for evigt dømt til omverdenens minde af jer som smukke kvinder i nød!

DOLLY:

(hopper med på JILLs tonefald) I er for evigt dømt til at være passive objekter – I er –

JILL:

(bryder ud af tonefaldet) Men det er vel ikke anderledes end før vi

havnede her? Inden der var en som myrdede dig, fordi du var ung og smuk og pige og kastede dig i vandet? Jeg føler mig dog sygt meget klogere nu end før jeg blev myrdet og kastet i vandet.

DOLLY:

Det kan være mødet med kvantefysikken.

JILL:

Det kan godt være.

DOLLY:

Men det er vel godt?

JILL:

Ja – nej – ja – det er ret mærkeligt. At være død og kunne tale.

DOLLY:

Måske er vi engle.

JILL:

Vildt dårlige engle.

DOLLY:

(griner) Ja, døve, blinde, følelsesløse engle uden sans for jordens smage og lugte.

Et kirkeorgel høres langt væk og kommer nærmere og nærmere.

Æteriske, ophøjede og ofre for
de kødelige mænds brutale vold.
For evigt og altid.

Orgellyden stiger.

Amen!

JILL:

Halleluja!

Nu er vi i en kirke, og orgelet fortsætter med at spille.

Så! På trods af vores underligt
æteriske og ophøjede tilstand – så
ophøjet og æterisk, at vi ikke kan
mærke det blanke stål vi ligger på
eller kulden i rummet –

En præst mumler noget med "in exelcis deo"

– vi hører ikke, at vores stemmer
langsomt ender som et ekko i
korridoren derude,

DOLLY:

ligesom vi ikke ser klart frem for
vores øjne,

JILL:

ikke kan opfatte forskellen mellem
mørket hvor vi ligger

DOLLY:

og lyset der trænger ind gennem

sprækken under døren.

JILL:

Vi ænser ikke lugten af vores døde
kroppe –

Et englekor og et meget højt orgel.

DOLLY:

– Så æteriske er vi!

Skarpt cut fra kirkemiljøet.

JILL:

På trods af det må vi alligevel indse,
at vi bare er to unge mennesker

DOLLY:

som er blevet fundet myrdet med
ansigtet nedad i mudderet.

*Skratten fra et TV. Nyhedsjingle og nyhedsoplæseren
høres langt væk sige "Seneste nyt fra ..."*

JILL:

Mudder som nogen forbandet nok
tørrede af vores kinder

DOLLY:

og øjenvipper for at vi kunne blive
identificerede.

JILL:

Så der kan blive rapporteret om os,
så de kan finde vores mordere.

Skratten slutter. Tilbage til lighuset.

DOLLY:

Jeg ved jo ikke, hvem det er. Jeg ved ikke, hvem der myrdede mig.

JILL:

Gør det nogen forskel? Er det virkelig morderen, der er vigtig i nyhedsindslagene om os? Er vi ikke bare et smukt billede, man kort kan kigge på i tv-oversigten og på løbesedlerne? Ung kvinde er fundet myrdet.

DOLLY:

Pessimist.

JILL:

Mig? Jeg er ingenting. Jeg er død. Det er du også.

DOLLY:

Usch.

JILL:

For fanden da også.

DOLLY:

Men er det ikke meget fedt at vi stadig kan tale?

JILL:

Undrer du dig slet ikke over, at jeg kan høre dig og at du kan høre mig på trods af, at vi er døde?

DOLLY:

Måske har vi meget, meget fintfølede mikrofoner præcis præcis der hvor talen kommer ud?

JILL:

Jeg kan ikke huske, at nogen har sat en mikrofon der. Kan du? Kan du huske noget?

DOLLY:

Nej, og jeg kan jo hverken se eller mærke efter, men hvis nogen har sat en mikrofon der, præcis der hvor talen kommer ud, så må det betyde at denne nogen vil lytte på hvad vi siger – lytte på os. Eller hvad? *(hvisker)* Er det ikke sejt?

JILL:

(hvisker nedladende) Hvorfor hvisker du?

DOLLY:

(hvisker) Hvis nu der er nogen derude, som lytter på os.

JILL:

(ud til radiolytterne) HALLO? ER DER NOGEN? GIV DIG TIL KENDE! VI VED AT DU LYTTER! *(til JILL:)* Hvis der er nogen derude som lytter på os, men ikke har præsenteret sig endnu, så lærer de at gøre det nu!

DOLLY:

Men hvem skulle gøre sig den anstrengelse at mic'e lige præcis dig og mig op?
Er vi ikke en hel masse unge kvinder,
som går den samme skæbne i møde?

JILL:

Måske er der nogen der har interesse i
at vide, hvad vi ved, måske.

DOLLY:

Usch, du tror, at det kunne være
vores mordere?

JILL:

Det skulle det meget vel kunne være.

DOLLY:

Eller også er det politiet, der leder
efter ledetråde. Det er typisk, at jeg
ikke kan huske noget. Du kan i det
mindste se din morder for dig. Du
burde kræve at få en eller anden form
for vidnebeskyttelse – en beskyttet
identitet – gå under jorden.

JILL:

Hvad skulle han gøre hvis jeg sladrer?
Myrde mig igen?

DOLLY:

Eller også er det populærkulturen som
vil lave en før og efter- reportage om
kvinder som bliver myrdet og fundet
med ansigtet nedad i vandet eller
mudderet.

JILL:

Det kan det være! Eller også er vores specielle genopstandelse en symbolsk genopstandelse.

DOLLY:

Mener du at Gud skulle have –

JILL:

– hvad –

DOLLY:

– hvem skulle have –

JILL:

– Gud?

DOLLY:

Hvad?

JILL:

Nej –

DOLLY:

Gud, nej!

JILL:

Det tror jeg nu ikke!

DOLLY:

Måske en zombievirus?

JILL:

Måske noget i den stil, men jeg føler mig nu ikke specielt trængende efter at sætte tænderne i et menneske.

Jeg føler mig mest lidt slidt op –
bogstaveligt talt slidt op – obduceret
og lettere hævnlysten. Hvad med
dig? Er der bid i dig?

DOLLY:

Fejltempereret og lidt bitter, men
ikke sulten.

JILL:

Sikker på det?

DOLLY:

Ret sikker.

JILL:

Hvis du nu fik lov at smage?

DOLLY:

På menneskekød?

JILL:

Vi er trods alt på et lighus. Du
behøver ikke engang myrde nogen
for at få en bid.

DOLLY:

Det tror jeg ikke.

JILL:

Men tænk, hvis du kunne begynde
at gå rundt, væk fra det her bord og
komme ud i verden. Måske er det
eneste, som dine muskler behøver,
menneskekød?

DOLLY:

Okay så, jeg prøver at rulle over til hende, der ligger her ved siden af mig ... *(lyd af DOLLY, der anstrenger sig for at rejse sig)* Dér, det gik ikke – FOR JEG ER DØD OG KAN IKKE RØRE MIG!

JILL:

Jaja, jeg ville bare teste dig – se om jeg kunne få lidt gang i din adrenalin!

DOLLY:

Held og lykke.

JILL:

Hvordan har du det nu?

DOLLY:

Ligesom før. Præcis ligesom før. Hævnlysten.

JILL:

Interessant.

DOLLY:

Hvad?

JILL:

At vi begge vil have hævn.

DOLLY:

Ja, men på forskellige mennesker. Antager jeg.

JILL:

Men én ting har vi til fælles.

DOLLY:

Vi kan ikke røre os. Vi er lig.

JILL:

Jojo – men ud over det.

DOLLY:

Jeg ved det, jeg ved det, jeg ved det!

JILL:

Nu var det jo ikke meningen, at det skulle blive et gætteleg.

DOLLY:

Okay, men sig det selv så.

JILL:

Vi er allerede blevet myrdet! Vi kan ikke blive myrdet igen! Vi er ikke bange!

DOLLY:

Det var præcis det jeg ville sige! Vi er kvindekampens største håb! Vi er ikke bange for at blive voldtaget og slået og –

JILL:

– stukket ned –

DOLLY:

– og udnyttet –

JILL:

– og kede af det –

DOLLY:

– og hysteriske –

JILL:

– og brændt af –

DOLLY:

– så længe vi ikke
bliver kremerede.

JILL:

– Sandt. Men vi behøver ikke blive
bange for at blive frosset ude.

DOLLY:

– eller gjort gravide –

JILL:

– eller anorektiske –

DOLLY:

– eller overvægtige –

JILL:

– eller snydt –

DOLLY:

– OOOOH, eller hvad med denne
her: arbejdsløse –

JILL:

– eller lagt for had på nettet –

DOLLY:

– eller kaldt for kællinger –

JILL:

– eller /deprimerede, ligesom
vores mødre –

DOLLY:

/PMS-agtige!

JILL:

– PMS-agtige, ja!

DOLLY:

– eller følelseskolde –

JILL:

- vi er ikke bange for det længere! –

DOLLY:

– nej! Ikke mere
underkastelse!

JILL:

– ikke mere skulle være dygtig!

DOLLY:

Ikke mere!

JILL:

Ikke flere ubekvemme sko!

DOLLY:

Ikke mere!

JILL:

Ikke flere “alle rigtige” i prøverne!

DOLLY:

Masser af fejl!

JILL:

Vi behøver heller ikke tage os af, hvordan vi ser ud!

DOLLY:

Nej præcis! For vi er megagrimme!

JILL:

Rådne!

DOLLY:

Ildelugtende!

JILL:

Usminkede!

DOLLY:

Fyldt med sår!

JILL:

Fluer overalt!

DOLLY:

Og orme!

JILL:

Tørre albuer!

DOLLY:

Hvad?

JILL:

Kom nu, du ved, hvad jeg mener.

DOLLY:

Jeg havde også tørre albuer inden.

JILL:

Ja, men alligevel! Ikke mere lotion.

Så dejligt!

DOLLY:

Så pissedejligt!

Begge sukker. En kort pause.

JILL:

Vi skal være hævn gudinder.

Det begynder at blæse, som om de begge er oppe i luften og flyver.

Vi skal bare flyve over land og rige
for at fange vores mordere! For
at hjælpe retfærdigheden på vej!
For at få havn! Ikke bare over vores
mordere, men over alle forbrydere
derude! Anholdt!
Anholdt! Anholdt!

DOLLY:

Find dem! Find dem! Op! De må ikke
slippes af syne!

“JEG KAN IKKE

FATTE,

AT JEG
NETOP HAR

GENNEMLEVET

MIN EGEN
OBDUKTION.”

Det begynder at blæse mere.

JILL:

Lad ikke denne forbrydelse blive
glemt i dødens stilhed!

DOLLY:

Lad hjertet skælve under retfær-
dighedens tyngde!

JILL:

Forfølg forbryderen til hans lunger
ånder blod!

DOLLY:

Til han tørrer ud, til han bliver
forbrændt!

JILL:

Tilintetgør ham med fornyede
kræfter!

DOLLY:

Så vender vi om på forholdet –

JILL:

Han bliver vores offer, og vi bliver
ikke hans!

DOLLY:

Vi er nattens berygtede døtre!

JILL:

Hævnens ånder kalder de os
i Hades!

DOLLY:

Vi brøler vores kampråb ud
over verden!

JILL:

Vent lidt.

DOLLY:

HOOOOOOO!

JILL:

Vent lidt.

DOLLY:

HAAAAAAA!

JILL:

VENT!

Blæsten slutter abrupt.

JILL:

Vi burde ikke bruge en masse tid på
at planlægge en masse ting, som
alligevel ikke betyder noget.

Tilbage på lighuset.

DOLLY:

Hvad mener du?

JILL:

Vi kan ikke brøle, ikke flyve, ikke
hævne. Vi har kun vores tale tilbage

og en lille anelse om, at nogen måske, måske lytter på os, men formodentlig ikke.

DOLLY:

Jeg tænkte mere metaforisk faktisk .

JILL:

Nej, du var helt inde i den der hævn-gudinde-ting, sådan rigtigt.

DOLLY:

Det var jeg IKKE. Det var en metafor for, hvordan jeg føler. Følte. Nu er jeg mest irriteret, faktisk.

JILL:

Hvorfor, jeg sagde jo bare sandheden?

DOLLY:

Du vil måske hellere være helt alene i livet efter det her?

JILL:

Tænker du på at gå herfra eller?

DOLLY:

(ironisk) Haha – sjovt – nej – men jeg kan være tavs som graven, lige så længe jeg vil.

JILL:

Vil du virkelig holde kæft bare for at være ondskabsfuld? Så straffer du jo bare dig selv?

DOLLY:

Ja, og dig!

JILL:

Ja, men mest dig selv.

DOLLY:

Ja, men også dig.

JILL:

Okay, gør det bare – hold kæft.

DOLLY:

Nej, jeg tænker at tage væk herfra. Sådan rigtigt. Jeg tænker at blive sådan en hævn gudinde, for jeg har aldrig villet noget så meget som det her, da jeg var i live. Nu rejser jeg mig op og tager ud af her lighus og gør livet til noget lort for alle der er syge kvindemishandlere og mordere og perverse stoddere.

JILL:

Prøv du bare.

DOLLY lyder som om hun virkelig anstrenger sig for at rejse sig op. JILL griner, men efter lidt tid tier hun forbavset stille. Med slæbende skridt rejser DOLLY sig op på benene og går derfra, ud gennem døren.

JILL:

Vent! Vent! Tag mig med! Undskyld!
Jeg mente ikke noget dårligt med
det! Tag mig med! Tag mig med! Bær
mig!

Skratten fra et TV. Nyhedsjingle. Den kvindelige nyhedsoplæser høres tæt på denne gang.

NYHEDSOPLÆSEREN:

Seneste nyt fra de seneste dages uroligheder. FN har erfaret, at de hundredetusindvis af mænd verden over, som på uforklarlig vis er vågnet og måske stadig vågner med afskårne kønsorganer, alle har grove voldtægts- og mordanklager bag sig. Endnu har ingen logisk forklaring kunnet nås, men af tusindvis af vidnesbyrd fremgår det, at et vandrende lig af en ung kvinde skulle være blevet set ved hovedparten af tilfældene. Så hold godt fast i pakken, gutter, indtil den her epidemi, eller hvad vi skal kalde det, er ovre. Så til økonominyt: Volvo, Toyota og General Motors har annonceret, at de kommer til at standse fabrikeringen af biler med bagagerum. Vicedirektøren for Volvo kommenterer at –

Lyden af TV'et forsvinder langsomt bort.

DANSK

PERMAFROST

DANIEL

VATSVÅG

(NORGE)

Instruktør: Nicolai Nyholm

Oversættelse: Niels Erling

Medvirkende: Claes Bang
Alexander Clement
Christine Sønderis

*Indspillet i Dome of Visions
i København i februar 2015.*

RUBEN sidder i en iglo med pen og papir. Han dikterer for sig selv, mens han skriver det, han siger, ned i en slags dagbog. RUBEN er en midaldrende mand, cirka 50 år gammel. Der blæser en stille storm udenfor.

RUBEN:

“Now is the winter of our discontent ...”

Det begynder at blive vanskeligt at huske, hvordan livet var før denne kulde.

Isen var så overraskende for os alle sammen. Vi stod bare pludselig der i et karakterløst islandskab uden geografiske holdepunkter. Have og søer frosset til. Vi få, der overlevede, måtte være stærke. Stærkere end de kære og bekendte vi forlod gispende i sneen.

I starten havde alle deres egne teorier om, hvad der var sket, men vi fik aldrig nogen svar. Det her var ikke global opvarmning, det var global mindfucking.

(Pause)

Det værste her er alligevel hverken stormen, der aldrig vil slutte, eller følelsen af at bo på en forhistorisk losseplads. Det er ensomheden, der er det værste.

Man kan selvfølgelig bestemme sig for at vandre ud mod horisonten i håb om at støde på andre mennesker, men man ender som regel alligevel tilbage ved sit telt på grund af mangel på disse geografiske holdepunkter, og det ben er lidt kortere det andet. Så de fleste bliver hvor de er, alene.

(Pause)

Åh, hvis jeg bare var en sten, der kunne denne tom-

heds tyngde eller en stjerne, der kunne drikke denne tomheds smerte, men jeg er bare et menneske. Kastet til et sted uden jord, hvor min længsel bliver mødt af kulde. Behøver mere mad snart. Overvejer at spise egne køns-

En yngre mand, omkring tyve, kommer pludselig ind i igloen. Det er MARCO. Han nærmer sig RUBEN, som om de har kendt hinanden længe.

MARCO: Hallo!

RUBEN: *(Får et chok og lukker bogen)* Hva'?!

MARCO: Er du begyndt at skrive en roman, far?

RUBEN: *(Bange)* Hvem fanden er du? Og hvad vil du?

MARCO: Er vi virkelig nødt til at gennemgå det igen? Jeg troede, du havde fået det bedre.

RUBEN: *(Vredt)* Hvis du ikke er interesseret i, at jeg skal stikke min kuglepen ind i din strube, så fortæller du mig, hvad du vil lige nu!

MARCO: *(Opgivende)* Jeg er din søn, Marco. Jeg kommer forbi her hver dag. Vi plejer at spise middag ved denne her tid. Det har vi gjort i næsten fire år nu.

RUBEN: Jeg har ingen søn.

MARCO: Jo far, det har du. Der hænger adskillige billeder af os sammen her i din iglo. Se på det her for eksempel... *(Henter billedet)* ... fra den

gang vi var i Tivoli sammen med mor. Kan du ikke huske det?

RUBEN: Den dreng der? Det ligner dig overhovedet ikke.

MARCO: *(Trist)* Det er nu mig.

RUBEN: Jeg har aldrig set dig før i mit liv, men fint, vi kan vel godt hilse på hinanden.

MARCO: *(Ophidset)* Se på billedet, far! Det er jo mig og dig helt tydeligt! Du har tanktop på, fordi du netop havde spildt spareribs på din hvide arbejdsskjorte. Jeg nægter at give dig hånden, som om vi slet ikke kender hinanden!

RUBEN: Bare lad mig ... tage dig i hånden ... Sådan, ja ... Det var Markus, var det ikke?

MARCO: Marco! Jeg er din søn, Marco!

RUBEN: Akkurat. Det kan vi tale mere om senere. Hvad er det, du vil, Marco?

MARCO: Jeg er sulten, far. Jeg kom her for at spise. Har du mere tilbage af middagen fra i går?

RUBEN: Ja. Eller, nej, mener jeg.

MARCO: Hvilken en af delene?

RUBEN: Hvad?

MARCO: Ja eller nej?

RUBEN: Ja eller nej til om jeg har mere mad tilbage til dig?

MARCO: Ja?

RUBEN: Nej, det har jeg ikke.

MARCO: For helvede, far. *(Kort pause)* Hvor har du forresten fået fat i den kuglepen, far? Er det en Parker?

RUBEN: Ved du hvad? Det troede jeg først, at det var, men nu tror jeg ikke det er det alligevel. Jeg fandt den på en eller anden mand for et stykke tid siden. Jeg har prøvet at kradse nogle tanker ned.

MARCO: Hvad for en slags mand?

RUBEN: En død mand.

MARCO: Den ser dyr ud. Hvordan så den mand ud?

RUBEN: Han havde jakkesæt på i hvert fald. Et fint jakkesæt. For lille. Men det var et fint jakkesæt.

MARCO: Så er det nok en Parker.

RUBEN: *(Hidser sig op)* Det er ikke så vigtigt. Alt jeg ved om denne kuglepen er, at blækket snart vil fryse til is, som alt andet her, og at jeg ikke vil kunne tø det op igen, fordi der ikke er nogen steder, hvor man kan tø ting op, når man bor i en skide fryser!

MARCO: *(Trøstende)* Så, så, far... *(Krammer ham og får ham til ro)* Det skal nok ordne sig.

- RUBEN:** *(Grædende)* Jeg kan ikke engang huske, hvordan det var at leve før alt frøs til is hele tiden. Is overalt. Fuck dig, is!
- MARCO:** Så, så, fald nu ned, far. Vi har under alle omstændigheder hinanden. Vi er ikke frosset til, ikke endnu i hvert fald.
- RUBEN:** *(Frisk igen)* Ved du hvad?
- MARCO:** Nej, hvad?
- RUBEN:** Der er faktisk noget bekendt ved dig.
- MARCO:** Det er jo ikke så mærkeligt, jeg er jo–
- RUBEN:** Det var Markus, var det ikke?
- MARCO:** Marco, jeg er din søn, Marco. Men lad gå.
- RUBEN:** Det stemmer. Jeg tror, jeg har hørt dig eller set dig ... en eller anden gang.
- MARCO:** *(Hoster og dæmper stemmen)* Billederne på væggen ... *(Hoster)* dig, mig og mor ... *(Hoster)*.
- RUBEN:** Hvor bor du, Markus?
- MARCO:** Marco!
- RUBEN:** Marco. Hvor holder du til?
- MARCO:** I igloen lige ved siden af dig her. Vi har været naboer i fire år nu.

RUBEN: Jeg tror, det er den 11. september i dag.

MARCO: Det har jeg ikke tænkt over.

RUBEN: Det er du nødt til.

MARCO: Ok ...

RUBEN: Men hvis det, du siger, er sandt, det med at vi er naboer og far og søn, så synes jeg ikke vi tilbringer særlig meget tid sammen.

MARCO: Nej, er det rigtigt?

RUBEN: Det er mærkeligt.

MARCO: Ja, ved du hvad, er det egentlig ikke lidt mærkeligt? Måske vi burde tilbringe endnu mere tid sammen, end vi gør nu, for at pleje vores forhold?

RUBEN: Nej, jeg mener, det er mærkeligt at være sammen med dig. Du virker så ansændt og vred hele tiden.

MARCO: Hvad var det?

Samtalen mellem RUBEN og MARCO bliver afbrudt af et svagt råb, som de hører udefra. De går begge ud af igloen for at se, hvad det er.

EXT. ISLANDSKAB. DAG.

Et menneske vinker til RUBEN og MARCO fra horisonten.

MARCO: Hey, er det en dame?

RUBEN: Hvor?

MARCO: Lige over horisonten der. Det virker som om hun kommer den her vej.

RUBEN: Jeg har ikke set en dame i flere måneder. De plejer aldrig at komme her forbi. Er du sikker på det er en dame?

MARCO: Nej.

RUBEN: Jo, det er det!

MARCO: Jeg er ikke sikker.

RUBEN: Hvad fanden, det begynder at være evigheder, siden jeg sidst fik noget. Har jeg nogen sinde fortalt dig om min tur for nogle år siden? Da jeg tumlede ind i det der sexorgie?

MARCO: Ja. Ja, det har du.

RUBEN: Det var vilde tider, mand.

MARCO: Ja, sikkert.

RUBEN: Alle sad bare rundt i en cirkel, fortalte jeg dig det? Den ene dame gik rundt og bare–

MARCO: Jeg kan godt huske det.

RUBEN: Hun kommer denne her vej. Det er definitivt en dame.

MARCO: Denne gang er det min tur.

RUBEN: Nej, det er det ikke, Markus.

MARCO: Marco.

RUBEN: Nej, det er det ikke, Marco. Jeg vil have hende.

MARCO: Nej, jeg vil have hende. Du er min far, og du skal hjælpe mig med at få det, jeg vil have. Er det ikke det folk gør, når de er glade for hinanden?

RUBEN: Det ved jeg ikke.

MARCO: Jo, det er det. Nu vil jeg gerne have, at du hjælper med at hooke mig op med den dame, som er på vej.

RUBEN: Du aner ikke, hvad du snakker om. Du ville ikke engang vide, hvad du skulle gøre med hende.

MARCO: Hvad? Selvfølgelig ville jeg det.

RUBEN: Det her er den første dame, vi ser i månedsvis, og straks er du forelsket i hende og vil gifte dig med hende. Jeg tror ikke på det. Nej, jeg ved, hvad det er der foregår her.

MARCO: Hvad snakker du om? Nu finder du jo bare på ting.

RUBEN: Hysj, nu kommer hun.

MARCO: Hvad er det, hun har foran munden?

RUBEN: En slags sjal eller noget – og hvorfor halter hun sådan?

MARCO: Jeg ved det ikke, men opfør dig nu pænt.

DAME: Hej gutter.

RUBEN & MARCO: Hej hej.

DAME: Ruben, er det ikke rigtigt?

RUBEN: *(Overrasket)* Hva'? Kender vi hinanden?

DAME: Sexorgiet. Nogle år siden. Jeg glemmer det aldrig. Hvordan har du det?

RUBEN: Årh, du ved, jeg bor i en iglo.

Alle ler højt.

DAME: Og du må være–

MARCO: Jeg hedder Marco.

DAME: Har vi mødtes før?

MARCO: Nej desværre, men jeg–

RUBEN: Marco påstår, at han er min søn.

DAME: Okay. Hyggeligt at hilse på dig, Marco. Jeg tror, jeg kan se ligheden, hehe.

MARCO: Hehe, er det ikke rigtigt?

DAME: Shit, jeg savner det orgie, Ruben. Vilde tilstande. Der må næsten have været tredive mennesker. Det var lidt af en fest.

RUBEN: Ja, for søren.

DAME: Du havde de der ting rundt om halsen–

RUBEN: Dem havde jeg helt glemt!

DAME: Det var sygt sjovt. Du svingede dem rundt og rundt ... og sagde ... Hvad var det nu, du sagde igen?

RUBEN: “Hej alle sammen, prøv at se, hvad jeg kan!”

DAME: Det var ikke alt, du kunne gøre, hvis jeg husker rigtigt.

RUBEN: Årh, hold kæft, du.

DAME: Jeg siger ikke mere. (*Lille pause*) Hvad så med dig, Marco? Hvad går du rundt og laver?

MARCO: Jeg bor også i en iglo! (*Ler*)

Dæmpet latter fra de andre.

DAME: Ja, hvem gør ikke det nu om dage? Nå, men gutter, jeg har gået i flere dage.

RUBEN: Ja, hvordan er der derude?

DAME: Derude? Mere af det samme egentlig. Så langt øjet rækker. Virkeligt deprimerende. Jeg føler, jeg er ved at

blive sindssyg, kender I det? Helt gal i hovedet, altså. Før jeg kom prøvede jeg at få tiden til at gå med ligesom at gnave huden af min arm.

MARCO: Ej ...

DAME: Tja, jo. Jeg mener, det voksede jo ligesom tilbage igen.

RUBEN: Det ser slet ikke så slemt ud.

DAME: Nej. *(Pause)* Din søn der siger ikke så meget?

RUBEN: Han er meget den analytiske type.

DAME: Åh ja?

RUBEN: Ja, jeg tror, du ville kunne lide ham, hvis I lærte hinanden at kende.

DAME: Jeg plejer nu egentlig ikke at gå efter den stærke, stille type.

RUBEN: Ser han stærk ud?

MARCO: Jeg står lige her!

DAME: Han ser venlig ud i hvert fald. Du ser venlig ud, Marco.

MARCO: Tak.

DAME: Polo!

“EN NÅL

FLYDENDE

I EN BØTTE

FULD

AF VARMT

VAND.”

MARCO: *(Ler tøvende)*

DAME: Marco ... POLO!

MARCO: "Marco Polo"-ja, hehe ...

DAME: Hører du den tit, eller ...?

MARCO: Nogle gange, ja.

DAME: Det er også en god leg at have i vandet. God mand også i øvrigt. Det var jo Marco Polo, der tog pastaen med til Europa. Shit, jeg savner pasta. MAMMA MIA!

RUBEN: Det der er en meget almindelig misforståelse. Marco Polo gjorde aldrig noget i den retning. Du tager fejl.

DAME: Hva'? Nej, det tror jeg ikke.

RUBEN: Jo, du gør. En klassisk misforståelse. Det hele var et stunt orkestreret af et italiensk madblad for at promovere pastaen i landet. 'Marcaroni Journal' tror jeg, det hed.

MARCO: Kom nu ...

DAME: Siger du det? Måske jeg-

RUBEN: Sandheden er, at pastaen blev introduceret i Europa af araberne, som behøvede tør mad, som de kunne spise, da de sejlede omkring i det femte århundrede.

DAME: Og hvornår sejlede Marco Polo så?

- RUBEN:** Cirka 700 år senere. Så du skyder forkert med cirka 700 år.
- DAME:** Er du sikker på, at det var pasta?
Måske du blander det sammen med noget andet?
- MARCO:** Jeg ved det ikke.
- RUBEN:** Ja, jeg snakker om pasta. Tror du, jeg er idiot eller hvad?
- MARCO:** Far, jeg tror, det rækker.
- RUBEN:** Pasta, pasta, pasta!
- DAME:** Det er fint, altså. Jeg troede bare ikke, der var nogen, der gik så meget op i ... pasta.
- RUBEN:** Jeg har læst meget om det, det er bare det.
- DAME:** Jeg var sikker på, jeg læste det engang, som et fun fact i et magasin engang eller noget, men jeg tager nok fejl.
- MARCO:** Måske har I begge to ret?
- RUBEN:** Nej? Hvad fanden? Vi kan jo ikke begge to have ret? Jeg har ret!
- DAME:** Ja, det har du da sikkert. Men jeg må også se at komme videre, tror jeg.

MARCO: Nej du skal ikke gå. Han laver bare sjov med dig. Ikke far?

RUBEN: ...

MARCO: Er det ikke rigtigt, FAR?

RUBEN: Bliv nu, du er jo lige kommet.

DAME: Nej, det er fint. Jeg har en ... aftale om nogle uger. Jeg burde virkelig begynde at ... gå mod det område.

RUBEN: Du, jeg beklager.

DAME: Du skal ikke beklage. Jeg burde beklage.

MARCO: Jeg beklager også.

DAME: Vi beklager os alle sammen så.
Vi ses!

*DAMEN begynder igen at gå mod horisonten.
RUBEN og MARCO står skuffede tilbage.*

MARCO: For fanden, far.

RUBEN: Jeg skal nok fikse det. (*RUBEN løber efter DAMEN*)
Hej, hej du, vent lidt!

DAME: Hvad er der?

RUBEN: Jeg beklager alt det der med pastaen. Det var ikke min mening at hidse mig sådan op. Ser du, vi har

ikke haft så meget dameselskab her siden Marcos mor døde, og han har været meget ensom siden da, hvis du forstår, hvad jeg mener?

DAME: Ikke helt?

RUBEN: Så jeg tænkte, at når du nu alligevel er her, så kunne I måske, ja, have det lidt hyggeligt sammen.

DAME: Jeg forstår. Så du vil gerne have, at jeg skal have sex med din søn? Er det det, du siger?

RUBEN: Jo, ja, egentlig.

DAME: Nej, det tror jeg så ikke. Farvell!!

RUBEN: Kom nu. Han er virkelig desperat og ensom. Er du ikke, Marco? Vil du ikke gerne have sex med damen?

MARCO: Eh ... Jo, det vil jeg gerne.

DAME: Jamen det bliver der ikke noget af, siger jeg jo. Forstår I de ord der kommer ud af min mund?

RUBEN & MARCO: Ja?

DAME: Godt. De få mennesker jeg støder på plejer ikke så godt at forstå, hvad jeg siger. Ved I hvorfor?

RUBEN & MARCO: Nej?

DAME: Det er fordi jeg ikke har nogen tænder. Ingen overhovedet. En aften kom der en tyv ind i min iglo og hamrede dem alle sammen ud af mit hoved.

MARCO: Så det er derfor, du har det der sjal foran munden?

DAME: Ja.

MARCO: Jeg forstår.

DAME: Nej, det tror jeg ikke, du gør. Se her, jeg har orme, der bor inde i mit knæ. Jeg er i live, men fluerne opdrager deres familier i mine kødsår, okay? Min vagina er så udstrakt at penetring ville være som at kaste en pølse ned i en skakt. En nål flydende i en bøtte fuld af varmt vand.

MARCO: Ok, det er rigeligt...

DAME: Der er over et år siden jeg spiste et solidt måltid. Mit fordøjelsessystem er fucked op, min højre fod er brækket tre forskellige steder. Jeg kom bare her for at bede om lidt mad. I stedet skal jeg skændes om pasta og se dig stå her med tårer i øjnene, fordi du ikke får kneppet og fordi din stedmor døde for nogle år siden.

MARCO: Hun var ikke min sted—

DAME: Årh jo, det var hun, det kan jeg se i dine øjne.

MARCO: Hun var i hvert fald som en ægte mor for mig.

DAME: Ja, og pis smager næsten ligesom honning, hvis man er sulten nok.

MARCO: Ok, det rækker.

DAME: Nej, men måske vi alligevel skal have lidt sex? Jeg blev faktisk lidt tændt nu.

MARCO: Æh, jeg har faktisk lidt ting, jeg skal.

DAME: Virkelig? Hvad er det, der kan haste sådan?

MARCO: Jeg, jeg–

DAME: Jeg, jeg, jeg! Hvad så?

MARCO: Du behøver ikke gøre nar af mig. Du er syg, og du kommer sikkert til at dø snart. Jeg derimod har flotte tænder og en positiv indstilling til livet. Så vær du bare så morsom, du vil, hvis det får dig til at få det bedre.

DAME: Du er en impotent kryster som din far. I må hygge jer med hinanden.

RUBEN: Hvad snakker du om?

DAME: Du ved, hvad jeg snakker om. Farvel!

RUBEN: Ja ...

DAMEN forsvinder ud i horisonten. RUBEN og MARCO står tilbage, flove. Der går et øjeblik, før nogen af dem tør tale.

MARCO: Så jeg–

RUBEN: Du, der kommer sikkert nogen andre forbi snart. Det ville alligevel være blevet lidt mærkeligt på grund af det der sexorgie og sådan.

MARCO: Ja, måske ville det være blevet lidt mærkeligt.

RUBEN: Men næste gang, så lover jeg at–

MARCO: Lad os bare lade være med at tale mere om det, ok?

RUBEN: Ok.

MARCO: Jeg smutter bare tilbage til min iglo og ...
(Pause) Det gjorde lidt ondt, hele det møde der.

RUBEN: Meget ondt.

MARCO: Ja, det var næsten smertefuldt. Stakkels dame.

RUBEN: Men det hele var smertefuldt på en god måde. Forstår du, hvad jeg mener?

MARCO: Nej ... Nej, det gør jeg egentlig ikke.

RUBEN: Du ved, når du har sådan et sår på indersiden af din kind. Og så tygger man på det, fordi det er en slags god smerte.

MARCO: Ja, jo.

RUBEN: Tygger så meget, at det næsten bliver ophidsende.

MARCO: Ah ...

*MARCO bliver flov og begynder at gå mod sin iglo.
RUBEN står tilbage.*

RUBEN: *(Tygger)* Meget ophidsende ... *(Råber)* Hvor skal du hen?

MARCO: *(Råber tilbage)* På toilettet! Eller noget ...

RUBEN: *(Råber)* Vidste du, at din mor og jeg plejede at høre musik hele tiden, da vi gik i skole sammen?

MARCO: *(Råber tilbage)* Eh. Det er en fin historie, far. Jeg bliver nødt til at smutte.

RUBEN: *(Råber)* Jeg tænkte bare, vi kunne lære hinanden at kende, Markus.

MARCO: Jeg bliver nødt til at smutte.

RUBEN: Jaja. Vi må gøre det en anden gang.

AT SULTE SIG

ER

EGOISME

MANDA

STENSTRÖM

(SVERIGE)

Instruktør: Kasper Sejersen
Lydsceograf: Sanne Dasseville
Oversættelse: Niels Erling
Medvirkende: Marie-Lydie Nokouda

*Indspillet i Byens Lys på Christania i
København i februar 2016.*

Jeg elsker at spise.

Jeg elsker virkelig at spise.

Jeg ville aldrig afstå fra god mad, aldrig. Uden god mad ville livet faktisk føles helt meningsløst. Ja.

Jeg spiser præcis, hvad jeg vil.

Jeg elsker croissanter; jeg elsker at tage to stykker, nybagte, skære dem op og putte smør på dem som smelter indeni, og så lidt syltetøj, og så sammen med en stor, sød latte ... Jeg elsker kannelsnegle med masser af snask ... og luftig prinsessetærte. Og wienerbrød, fastelavnsboller, berlinere, vafler med syltetøj og flormelis ...

Hjemmebagt brød med masser af smør, ost og marmelade ... Jeg elsker pasta. Jeg elsker klassisk husmandskost som frikadeller og flæsk, rødbeder, kartofler og smeltet smør, og jeg elsker flødesovs ... Eller rigeligt med sursød sovs og jordnøddesovs og friterede rejer, friterede løgringe, friteret banan med vaniljeis ... Og fast-food om natten når man er i byen – så godt – pizza eller pomfritter med bearnaisesovs klokken tre om morgenen ... Jeg elsker drinks. Specielt white russian. Jeg elsker tunge vine. Og ostepanretninger, nybagte klatkager, fine chokoladepralinere, fed pølse, juleslik, bland-selv-slik, is med kagedej, chips, osterejer og masser af ketchup, og sødmælk ...

Jo ... Ja, folk plejer at synes om det.

Både at jeg spiser og taler om mad, tror jeg.

Jo.

Jeg kan forestille mig at det offentlige rum mangler ...

Eller ... Nej ... Jo ... I det offentlige rum ...

Folk er måske ikke sådan ... helt vant til, desværre, stadig, vant til at se kvinder som ikke har noget problem med at nyde mad, tror jeg.

Ja, det tror jeg.

Mærkeligt, sørgeligt. Meget mærkeligt og meget sørgeligt. Men så er det jo godt, at folk er glade for at se kvinder tage for sig.

Jo, sådan er det for mig, virkelig, kun positivt.

Jo, klart, men altså, det som mangler er jo, at kvinder lærer sig selv at nyde mad, offentligt eller ikke.

Nej, men det handler vel om at forstå, at det er attraktivt at nyde og tage for sig, tror jeg, for det er det jo. At tage for sig og nyde er sexet.

Jeg ville ønske, at alle kvinder forstod det. Jeg vil opfordre alle kvinder til nu, øjeblikkeligt, at gå ind i en fin delikatesseforretning og bare købe et eller andet som de virkelig gerne vil ha' ... måske jordbær og chokolade, en kage fyldt med creme, dyr is, paneret kylling, you name it – og så gå hjem, stille sig foran spejlet og spise det og bare sige til sig selv, at de er smukke, attraktive og sexede, når de nyder, for sådan er det, og hvis de bare træner det, så kommer de til at blive rigeligt belønnet, det lover jeg.

Ja.

Jo.

Altså. Jeg forestiller mig, at det handler om synet på sin egen lyst. Jeg ser min lyst, altså min lyst til mad, min appetit, mit begær efter tærte eller tacos eller hvad som helst, som noget godt – for sådan er det, uden lyst til mad havde menneskeheden ikke overlevet, eller hvad? “Jeg vil spise, altså er jeg menneskelig,” noget i den stil, og jeg kan godt lide det, jeg ville aldrig skamme mig over det.

Ja, men det er vel egentlig absurd at skamme sig over at nyde? Det synes jeg.

Jo, men sådan virker det i hvert fald.

Mm, nej, selvfølgelig kan man ikke tale om alle kvinder, jeg er jo kvinde, jeg skal naturligvis ikke skære alle kvinder over en kam, men ... Der er jo bare så mange kvinder, som lader til at synes, at det her er svært.

Altså. Der er en overvældende, for ikke at sige total, majoritet af kvinder, som har sagt til mig, at de også “gerne ville kunne gøre sådan,” når jeg taler om mad. Og så ved man jo ikke rigtig, hvad man skal sige, vel?

Selvfølgelig kan de det. Og det må de da selv kunne forstå. Eller hvad?

Ærligt talt, jeg fatter ikke, hvordan man i dag som kvinde kan sidde helt offentligt og ævle om, at man “ikke burde” spise det eller det, det vil sige ikke burde nyde, og tale højt om sin lyst til mad, som om det var noget at skamme sig over. Jeg synes ærligt talt ikke, det er særlig klogt.

Jo, men hver anden kvinde gør det jo, taler helt offentligt om, at hun ikke kan spise ditten eller datten, fordi hun følger en eller anden ditten-datten-diæt, og det er som om ... Som om de tror, at man som kvinde bliver attraktiv af at modarbejde sin egen lyst, ved at forbyde sig selv at nyde. I værste fald har de jo til og med betalt et eller andet monsterfirma for det – for at tilskrive dem regler og forbud omkring mad og nydelse, som de skal lever efter, som om de ikke kan tænke selv, betaler nogen for at tænke for dem. Jeg fatter det ikke, jeg mener, jeg fatter ikke at kvinder ... Det ser ikke godt ud ...

Ja, men hvordan kan man som kvinde synes, at det er et godt ideal for tidens kvinder at kæmpe mod sine egne lyster? At bede om regler og forbud som man kan underkaste sig og adlyde? Og derudover tale om det hele tiden, at man "ikke burde" og "ikke burde" og "ikke burde"? I, som gør det, ser I ikke problemet? Hvis kilden til stolthed hos kvinder er at knuse, bremse sin lyst og ikke nyde? Synes I, at kvinder skal skamme sig, hvis de ikke lykkes med det? Synes I, at jeg burde skamme mig over, hvor gerne jeg vil have en chokoladecake, som jeg grådigt kan sætte tænderne i lige nu? At jeg ikke skal være stolt, hvis jeg ikke kan lade den være i fred? Jo, men det lader I jo til at synes; at kvindens plads er at være lydige, underkastet, hæmmet og skamfuld, selvknusende – hvad har I gang i?

Jo, men man ser det virkelig overalt, og jeg bliver bare så ærgerlig ... Kvinder som vrøvler og roder og fjanter med deres mad, efterlader halvdelen af maden på tallerkenen og siger "Jeg er *såå* mæt," lader som om at de hellere vil ha' salat end gode varme pomfritter, når det kan ses på lang afstand, hvordan de drømmer om den fede, sprøde kartoffel, glemmer madkassen, kommer med *såå* gennemskuelige undskyldninger for at slippe for at være

i sammenhænge med god mad, kvinder som pludselig er laktoseintolerante, glutenintolerante, afholdsmænd eller hvad som helst for at undvige en kalorie eller to, kvinder som konstant hævder at de "ikke skal have," at det "ikke er godt for dem," at de "ikke er sultne," at de "ikke bryder sig om" is, boller, pasta, pizza, bearnaisesovs, som om nogen skulle hoppe på den. Det føles bare så tragisk. Og når man ser deres desperate forsøg på at stå imod, så undrer man sig jo virkelig over, hvad de tror, at de skal opnå ...

Jeg mener, vil de have et samfund, hvor kvinder ikke kan håndtere mad? Et samfund hvor kvinder holder sig væk fra sociale sammenhænge med mad og er møghamrende belastende og skal bestemme, at alle skal spise på en kedelig salatbar eller bare ødelægger stemningen fuldstændigt ved at spørge præcis hvad der er i maden; et samfund af totalt uspontane kontrolfreakskvinder, vil de have det? Kvinder som lyder, holder igen og til og med skader deres kroppe og hjerner, fordi de har fået ind i hovedet, at de skal spise så lidt som muligt, vil de have det? Vil de have et samfund af ikke-fungerende kvinder; kvinder som ikke kan tænke, fordi de ikke tilfører nogen kulhydrater til hjernen og derfor bliver dumme; vil de have et samfund af dumme kvinder som kun har tankekraft nok til at tænke på, hvor sultne de er? Et samfund af inkapable kvinder i febevildelser af sukkerafhængighed, som ikke tilfører noget som helst, fordi det eneste, de kan tænke på, er at stå imod det helt naturlige faktum, at de er nødt til at spise? Jamen hvis I ikke vil have det, hvorfor bliver I så ved?

Og undskyld, at jeg siger det, men det bliver jo ikke bedre af, at I gør, som I gør ... Altså nioghalvfems ud af hundrede mislykkes jo alligevel. Man kan jo mærke, hvordan I hungrer efter klatkage, fritter og fyldte baguettes. Man ser jo, hvordan I må springe forbi streetfood-vogne,

bagerier og isbutikker for at kunne stå imod, man ser hvordan I kæmper, så I næsten slår sprækker, når I gang på gang skal takke nej og takke nej og stå imod, selv om mad er det eneste, I kan tænke på, og hvordan I end forsøger, så lykkes det ikke for jer at skjule det, og det bliver så djævelsk pinligt, og man ved jo, at det bare er et spørgsmål om tid inden alt brister for jer og modstanden falder som Berlinmuren. Hvor meget I end syntes, at I burde, så kan I ikke stå imod længere, I må bare fylde tomrummet med forbudte substanser, og så kaster I jer bare over chips og slik og is og cola og alt det med fedt og sukker, I kan finde, gnasker I i jer, ind presser I bogstaveligt talt mængder nok til at mætte en hel bataljon, I kan ikke stoppe jer selv, I gumler, presser og æder til det gør ondt – ensomme, uden glæde, uden selskab, uden nydelse, for I må jo ikke nyde, hvad som helst, men for fanden ikke nyde, men nu er I jo bristet, og I skammer jer så meget over det, at I brister i gråd, men I kan ikke stoppe jer selv, I stopper ikke med at spise, I græder over hvor værdiløse I er samtidig med at I spiser mere og mere og mere og mere og mere og mere og mere – stopper munden fuld og stopper ind så I knap har tid til at tygge, blander bacon og klatkager, pøser smeltet smør på klatkagen, dypper chips i marmelade, dypper friterede løgringe og friterede ostekugler i milkshake og skyller ned med varm chokolade lavet på fuldfed fløde, hælder jordnøddesovs over bacon med marmelade, bager fastelavnsboller og spiser mandelmassen direkte og dypper den ned i chokolade, fritureolie, kagedej, baconfedt og white russian, prinsessetærte, creme fraiche og ketchup – hvad ved jeg? – til I til sidst, med en enorm kraftanstrengelse lykkes med at rive jer løs fra ædegildet for stortudende at lægge jer ind over toilettet, hvor I stopper de helt sukkerindsmurte, fedtdryppende fingre i halsen og kilder til I kaster alt op igen, og midt i

“SÅ ER DET JO
GODT,

AT FOLK ER
GLADE FOR AT SE

KVINDER TAGE
FOR SIG.”

opkastet kan I mærke alle de gode smage en gang til og begynder at længes efter mere, som I kan gnaske, men nej, nu skal I straffes for at I skræk og rædsel forsøgte at nyde i smug, I kaster op til der bare er en sursød galle tilbage, og maven gør så ondt, så det føles som om den er blevet revet i stumper og stykker, og halsen brænder, som om I har slugt en gasbrænder og I i virkeligheden bare vil dø, og måske kunne det også være det samme? Der ligger I og græder, sveder og hader jer selv mere end nogensinde, med rette synes I, og så er det vel egentlig helt enkelt: Undskyld, men det er jo pinagtigt og modbydeligt. Som strandede hvaler ligger I, klæbrige af fedt, sved, tårer og bræk, I har gjort jer selv frastødende. Hvorfor skulle nogen trøste jer? I denne helt og holdent selvforvoldte, pissepatetiske, røvdumme tilstand?

Nej. Jeg påstår ikke, at kvinder er dumme. Det ville jeg aldrig påstå, det kan jeg ikke, jeg er kvinde, men ... Man kan jo undre sig over, om kvinder ikke fatter, at det er derhen sådanne selvpålagte nydelsesforbud fører, og at man måske burde få gjort en ende på dem? Jeg fatter ikke, hvordan kvinder kan gøre sådan her mod sig selv, og jeg fatter virkelig ikke, hvordan man kan være så usolidarisk med hele kvindeslægtningen, at man gør sig dum og patetisk og værdiløs på den her måde, det fatter jeg ikke.

Sådan er det jo. Hvordan kan kvinder ikke fatte, at det rammer alle kvinder, hvordan kvinder håndterer at være kvinder?

Jo!

Nej, jeg vil ikke tale dårligt om kvinder, jeg er kvinde, men jeg må vel have lov til at tale dårligt om det faktum, at kvinder er så frygteligt illoyale.

Ja, mod kvinder selvfølgelig – andre kvinder, og at de selv er kvinder.

Ja, men undskyld, men det synes jeg.

Ja. At sulte sig er pisseegoistisk.

Jo, men “anoreksi” og “bulimi” og sådan nogle hitte-på-sygdomme, undskyld mig, men det rammer ikke bare dem som har fået sat sig for, at de skal anvende helt sunde sager som mad til at gøre sig syge og forstyrrede, sådan er det faktisk ikke.

Jo, men altså, åbenbart så vil de jo have, at det skal være synd for kvinder, og det er det, jeg virkelig, virkelig ikke kan forstå – det er klart, at intet bliver bedre for kvinder, når kvinder vil have, at det skal være synd for kvinder.

Jo, men dem som sulter sig, de må jo ville have det sådan?

Ja, men er det ikke knaldhamrende egoistisk og fejlt overfor alle os kvinder, som ikke synes at det skal være synd for kvinder?

Ja, men hvad kan man ellers tænke, når man ser dem, hvis ikke “stakkels lille pusseløjerlige du, som snart kommer til at gå i stykker, stakkels lille skøre arme væsen, som ikke kan tage hånd om sig selv, stakkels lille du, som ikke orker at tage ansvar for hvad i helvede det nu er, som er sket i din supertragiske barndom, stakkels lille svage næsten ikke-eksisterende menneske, som aldrig kommer til at træde ud af angstcirklen, hvor du hverken kan straffe eller forbedre dig tilstrækkeligt, stakkels lille svækling, som ikke kan få ind i hovedet, at den eneste måde at vinde din egen kamp på, er at holde op med at kæmpe, men stadig så ved du, at uden kampen er du ingenting, ingenting, ingenting, eftersom den er hele dit liv, og du føler ikke, at

du er et andet liv værdigt, og du har næsten ondt af dem, tyksakkerne, som ønsker dig et andet liv, men ikke halvt så ondt, som du har af dig selv, når du kæmper og kæmper i din totalt meningsløse kamp mod din egen krop – ja, stakkels, stakkels lille sinke, som ikke tåler sig selv, hvis du ikke plager dig selv og dermed risikerer at dø uden at være udsat for den mindste fare.” Men det er ikke synd for jer – I får det jo præcis som I gerne vil have det.

Ja, men vi burde ikke gå med på at synes, at det er synd for dem, som vil kvinder ondt, gør kvinder ondt, opfordrer kvinder til at gøre sig selv ondt, fordi de elsker, når det er synd for kvinder. Ja, men det forstår I vel? De skaber et billede af kvinder som stakler, som ikke ved bedre end at gøre sig selv ondt – hvis det er nogen, jeg synes, det er synd for, så er det alle andre kvinder, som hele tiden må parere dette billede af kvinder, sprunget ud af jeres stakkels afmagrede, bittesmå, uudviklede, barnagtige kroppe, som ikke optager nogen form for plads hverken på en stol eller i samfundet, og hvis åbenbaring er et råb om hjælp, som kan få hvem som helst til at tænke, at kvinder måske ikke kan betragtes som voksne, kvinder burde måske umyndiggøres igen, afskaf kvinders stemmeret måske? – for hvor pålidelig er en person som næsten sulter sig ihjel med al mad i verden indenfor rækkevidde? Undskyld mig, men det er jo ikke tillidsvækkende. De vil jo ikke være tillidsvækkende, de synes vel, at det ville være bedst, hvis alle kvinder fik hver sin mandlige formynder, antager jeg ...

Ja, men jeg forstår ingenting.

Nej. Faktisk. Ingenting.

Og jeg fatter ikke hvordan det skal gå for kvinder, hvis kvinder hader kvinder, det gør jeg ikke.

Ja. Udmærket. Okay. Vil I gå patriarkatet i bedene, fine. Vil I være elsket af nogen, som elsker jer, fordi I hader jer selv, fine, I kan få lige så mange elskere, I vil have, være alle mænds drømmekvinder lige så meget, som I har lyst til ... Objekter uden hjerner, uden substans, uselvstændige, trøstafhængige skambeholdere, som man kan være totalt overlegen, fine. Giv ham magt. Lad ham nyde, hvor synd det er for jer. Fine. Eller kom aldrig nogen nær. Også fine. Ha' det så godt.

Fine.

Jeg er bare så træt af at være nødt til at manifestere, at jeg ikke er sådan en kvinde, og at når jeg manifesterer det, så bliver jeg anklaget for ikke at være solidarisk med de her kvinder, når det er de her kvinder, som er lige så usolidariske, som det måtte være nødvendigt, men det vil ingen påpege, fordi det er så rasende synd for dem, selv om de får det præcis, som de gerne vil have det, skriv i sten én gang for alle at kvinder er og bør være svage, blanke og inkapable, bliv ved og ved med at give verden de kvinder som verden gerne vil ha'.

Det er klart, at det går godt for dem i livet, det kommer det jo altid til at gøre, ja, men de opretholder jo et ønsket billede af kvinder, selvfølgelig vil de altid blive præmieret. Vi andre må klare os, så godt vi kan. Usolidariske, svaghedselskende, pis og lort ...

Nej, jeg er ikke misundelig.

Nej nej. Det er jeg ikke.

(Lang pause)

Ja, men jeg er bare træt.

(Pause)

Ja, men undskyld så.

Pissemeget undskyld så.

(Lang pause)

Det jeg vil er, at kvinder skal holde sammen.

Det jeg vil er, at ingen skal forvente, at jeg eller nogen anden er syg og forstyrret, fordi jeg eller den anden er kvinde. Så enkelt er det. Eller hvad?

Det jeg vil er, at kvinder skal nyde. Endnu mere fucking enkelt.

Det jeg vil er, at jeg skal kunne tale om mad, uden folk tror, at jeg er syg og forstyrret.

Det jeg vil er, at jeg som kvinde kan få lov til at have min krop i fred. Det jeg vil er at ingen skal tro, at min eller nogen anden kvindes krop har noget som helst at gøre med et kvindehadende foretagende. Det har min krop ikke. Min krop betyder ikke, at det er synd for mig. Min krop er den, jeg blev født med, og jeg vil accepteres for den. Hvordan den end ser ud.

Jeg vil, at kvinder skal nyde. Jeg vil, at kvinder skal spise det, de har lyst til. Jeg vil spise hvad fanden jeg vil. Og frem for alt, så vil jeg ikke have at andre kvinder skal ville have, at jeg skal være forstyrret og syg.

(Pause)

Jeg er ingen egoist.

Jeg elsker at spise.

Jeg ville aldrig afstå fra god mad, aldrig.

DET EXCEPTIONELLE

ØJEBLIK HVOR
BARBIE FIK CHANCEN
FOR AT FLYGTE VÆK
MED KEN I DEN RØDE
SPORTSVOGN MEN
GAV CHANCEN TIL
SKIPPER

ANJA GRIM

(SVERIGE)

Instruktør: Jörgen Dahlgvist

Oversættelse: Niels Erling

Medvirkende: Anne Plauborg
Sofie Torp

*Indspillet på Transistor Sound – Festival for
hørspil og radioteater i Malmö i april 2016.*

*BARBIE hiver SKIPPER med ind på toilettet, lukker døren.
Klub, kvart i tre.*

BARBIE:

Så du det? Så du, hvad der skete?

SKIPPER:

Hvad?

BARBIE:

Ken. Ken, han valgte mig. Han sagde: "Barbie, jeg vælger dig."

SKIPPER:

Du har vel ikke tænkt dig at sige ja?
Det har du vel ikke tænkt dig, hvad?

BARBIE:

Hvad?

SKIPPER:

At sige ja? Rejse? Eller hvad,
stikke af?

BARBIE:

Ikke stikke af, men rejse. Et andet
sted hen. Væk.

SKIPPER:

Hvorhen?

BARBIE:

Til havet. Ørkenen, vejene, ud
på vejene.

SKIPPER:

Hvorhen?

BARBIE:

Ud.

SKIPPER:

Ved du ikke, hvor I skal hen?

BARBIE:

Han har en bil. En sportsvogn,
rød, med højtalersystem.

SKIPPER:

Du kender ham ikke. Du ved jo
ingenting om hvem han er.

BARBIE:

Han er Ken.

SKIPPER:

Hvad hedder han til efternavn? Ved
du overhovedet, hvad han hedder til
efternavn?

BARBIE:

Persson. Fransson. Olsson.

SKIPPER:

Barbie ...

BARBIE:

Det betyder ikke noget. Det er
helt vildt!

SKIPPER:

Kom igen. Psykopat, måske er han psykopat. Ensomme mænd, de kan også være solbrændte.

BARBIE:

Han er ung, han er smuk.

SKIPPER:

Brug hjernen. Man sætter sig ikke i en fremmeds bil. Ikke hvis man ikke ved, hvor man skal hen. Det gør man jo ikke.

BARBIE:

Hjem til ham.

SKIPPER:

Sagde han det? Var det det, han sagde?

BARBIE:

Ja. Til at begynde med. Til hans hjem, hans lejlighed.

SKIPPER:

Ungkarlehyblen? Jeg tænker bare ... Pizzabakkerne, øldåserne?

BARBIE:

Han er en mand.

SKIPPER:

Opvasken? Spaghattien i vasken? Skimlen, fedtet, olien?

BARBIE:

Sådan er de.

SKIPPER:

Orker du det? Skodderne i madresterne? Strømperne, underbukserne, X-boxen?

BARBIE:

Ja.

SKIPPER:

Jeg overvejer det bare. Jeg forsøger bare at tænke.

BARBIE:

Vær glad. Vær glad, Skipper, det er sjovt. Hvorfor hidser du dig op?

SKIPPER:

Jeg fatter det bare ikke. Hvordan du tænker. Skal du lade ham vælge, bare sådan?

BARBIE:

Hvad?

SKIPPER:

Bare vælge? Bare pege på nogen og sige: dig? Uden at gøre noget? Uden overhovedet at spørge?

BARBIE:

Jeg vil jo. Jeg vil jo gerne, alle vil gerne. Alle vil jo gerne.

SKIPPER:

Ikke mig. Jeg vil ikke.

BARBIE:

Vel vil du så.

SKIPPER:

Hvorfor skulle jeg? Så megagerne ville?

BARBIE:

Jamen hallo? Hallo, kom igen?

SKIPPER:

Hvad?

BARBIE:

Hallo? Hallo, døden, hallo?
Hallo hallo, døden?

SKIPPER:

Hvad er det med den? Det forstår jeg ikke. Mener du, at vi dør?
Ja. Sammen.

BARBIE:

Dør? Dør sammen?

SKIPPER:

Ja. Hvad er der med det?

BARBIE:

Dør? Dør?

SKIPPER:

Det er vel det, man gør sammen.

Det er vel det samme overalt.

BARBIE:

Nu? Skal vi dø nu, sammen?

SKIPPER:

Snart. Når det er tid, ja. Det er jo det, man altid gør. Enten selv eller sammen. Det er jo det samme med ham: Vil du dø med ham eller os? Vil du ikke dø med os?

BARBIE:

Ikke dø. Ikke snart. Jeg vil jo leve. Vil du ikke leve? Du vil vel leve?

SKIPPER:

Ja.

BARBIE:

Ja? Ja, det vil man jo. Det skal man jo. Det er jo det alle vil. Også dig.

SKIPPER:

Ja.

BARBIE:

Nu kommer jeg i hvert fald til det.

Hvor skønt, hvis alle kunne det. Det er dårligt, at alle ikke kan det.

“GIV DEN TIL MIG.

GIV KEN TIL MIG,

**SIG, AT DU
IKKE VIL.**

**SIG, AT JEG
GERNE VIL.”**

SKIPPER:

Seriøst? Bare sådan? "Det er dårligt," og så er det bare okay?

BARBIE:

Nej. Det er megadårligt. Det er virkelig: dårligt.

SKIPPER:

Megadårligt.

BARBIE:

Megadårligt. Megamegadårligt.

SKIPPER:

Megamegadårligt.

BARBIE:

Megamegadårligt,
megadårligt.
Megamegadårligt.

SKIPPER:

Megamegamegamegamega-
megadårligt.

BARBIE:

Ja.

SKIPPER:

Og derefter er det bare okay?
Megadårligt og derefter bare
okay? Det er jo megasørgeligt.

BARBIE:

Ja. Men det er jo sådan, det er. Det er jo endnu sørgeligere, hvis alle dør.

SKIPPER:

Synes du? At det er bedre, at jeg dør, og du lever?

BARBIE:

Ja.

SKIPPER:

At jeg dør?

BARBIE:

At jeg lever. Ja? Det er vel bedre, at jeg lever, end at jeg dør?

SKIPPER:

Men hvad med mig? Jeg vil vel heller ikke dø.

BARBIE:

Det skal du jo. Du må vel bare acceptere, at du skal dø. Nogen må jo dø, og nogen må jo leve. Sådan er det jo bare. Det kan jeg vel ikke gøre for.

SKIPPER:

Du vælger jo. Du vælger jo, om du vil dø, eller om du vil leve.

BARBIE:

Leve.

SKIPPER:

Hvorfor lige dig? Hvorfor skal du og ikke en anden?

BARBIE:

Fordi jeg fik ham. Det var jo mig, han kom hen til, pegede på. Det var jo ham som valgte mig, det var jo ikke mig som valgte.

SKIPPER:

Du kan jo sige *nej*. Det er jo bare at sige *nej*. Det er jo bare at sige *tak*, *men nej tak*.

BARBIE:

Hvad?

SKIPPER:

Det er nemt. Jeg kan gå med dig. Vi kan gå sammen.

BARBIE:

Sige *nej*?

SKIPPER:

Det er ikke farligt. Man har ret til at sige *nej*.

BARBIE:

Men hvad så? Så bliver det jo en anden? Det bliver jo det samme? Så bliver det jo hende?

SKIPPER:

Men alligevel. Så har du i hvert fald givet. Det har *du* hvert fald. Så kan du være tilfreds. Så har du været sød.

BARBIE:

Men *jeg* vil jo. Kan *jeg* ikke få?
Jeg vil jo ha'.

SKIPPER:

Du er nødt til at give. Hvis du får, så må du give.

BARBIE:

Men hende, hende som får, skal hun ikke give?

SKIPPER:

Jo.

BARBIE:

Hvordan ved man det? Det kommer hun jo ikke til at gøre.

SKIPPER:

Giv den til mig. Giv Ken til mig, sig, at du ikke vil. Sig, at jeg gerne vil.

BARBIE:

Dig? Du vil jo gerne.

SKIPPER:

Ja. Men jeg ville aldrig. Jeg ved, hvad det er ikke at få. Jeg ville aldrig tage den.

BARBIE:

Du ville give den?

SKIPPER:

Ja. Jeg ville sige: "Ingen vil have dig, Ken. Ingen her vil stikke af med dig, vi klarer os selv. Vi har altid klaret os selv, vi elsker hinanden. Vi lever for hinanden, og vi dør for hinanden. Du kan tage dine strømper og underbukser og stikke af med din røde sportsvogn, for vi vil skide på dig, vi er søstre." Nogen steder dør man, men indtil det så lever man. For hinanden. Skal jeg sige det? Det er dig, som bestemmer. Det er ikke din fejl, at du fik det her valg, det var ham. Du bad aldrig om det, han gav det til dig. Han bestemte. Han skal ikke have lov til at bestemme over os. Eller hvad? Tag min hånd. Det er ikke farligt. Her.

BARBIE tager SKIPPERs hånd. De tager begge en dyb vejrtrækning.

SKIPPER:

Så går vi hen til ham nu. Og så siger du, at du ikke vil. Og så peger du på mig. Og siger at jeg gerne vil i stedet. Føles det okay?

BARBIE:

Tænk, hvis du stikker af.

SKIPPER:

Jeg stikker ikke af.

BARBIE:

Tænk, hvis du gør det alligevel.

SKIPPER:

Jeg lover. Jeg stikker ikke af, bare du giver ham til mig.

BARBIE:

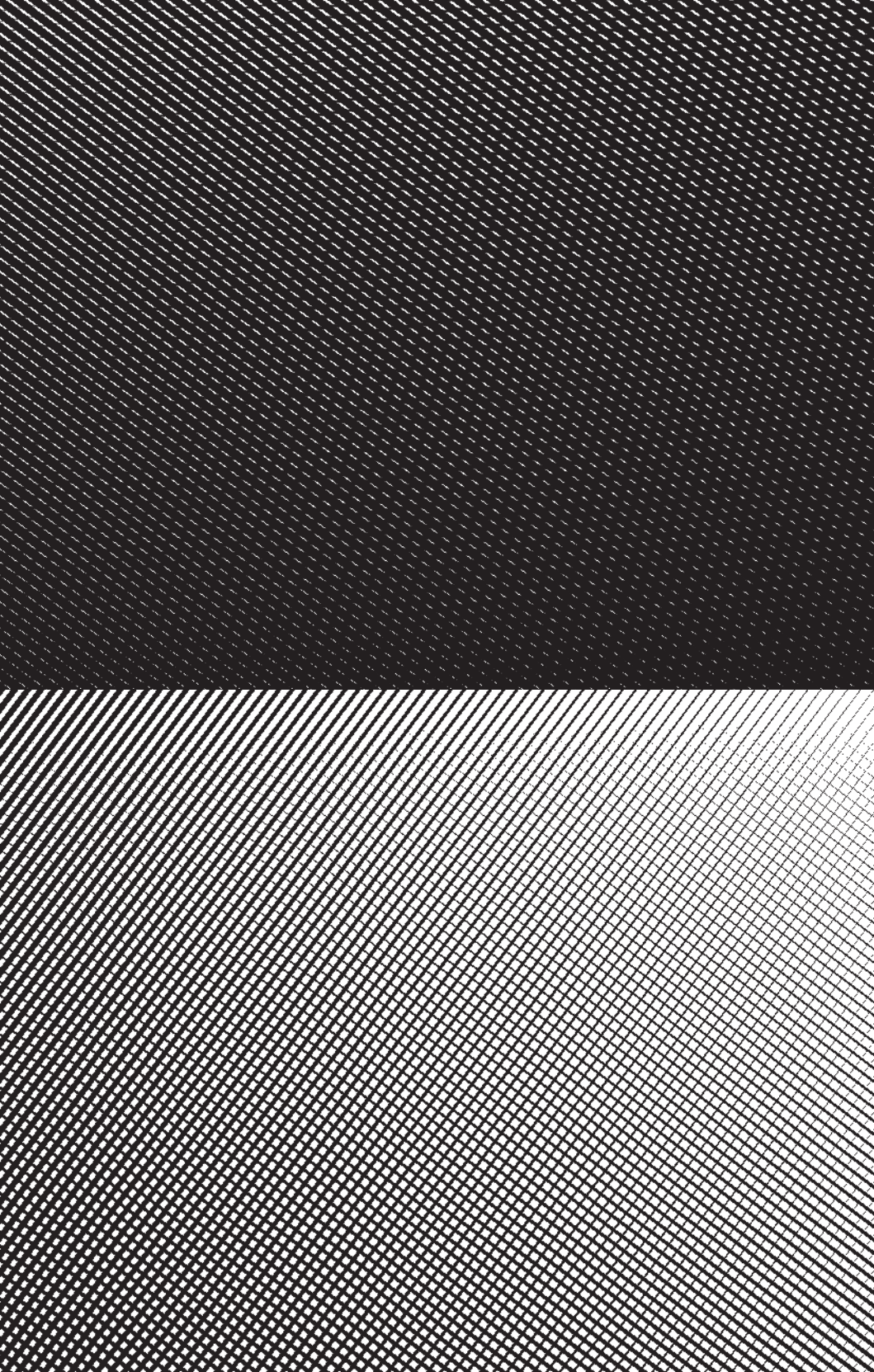
Jeg stoler på dig.

SKIPPER:

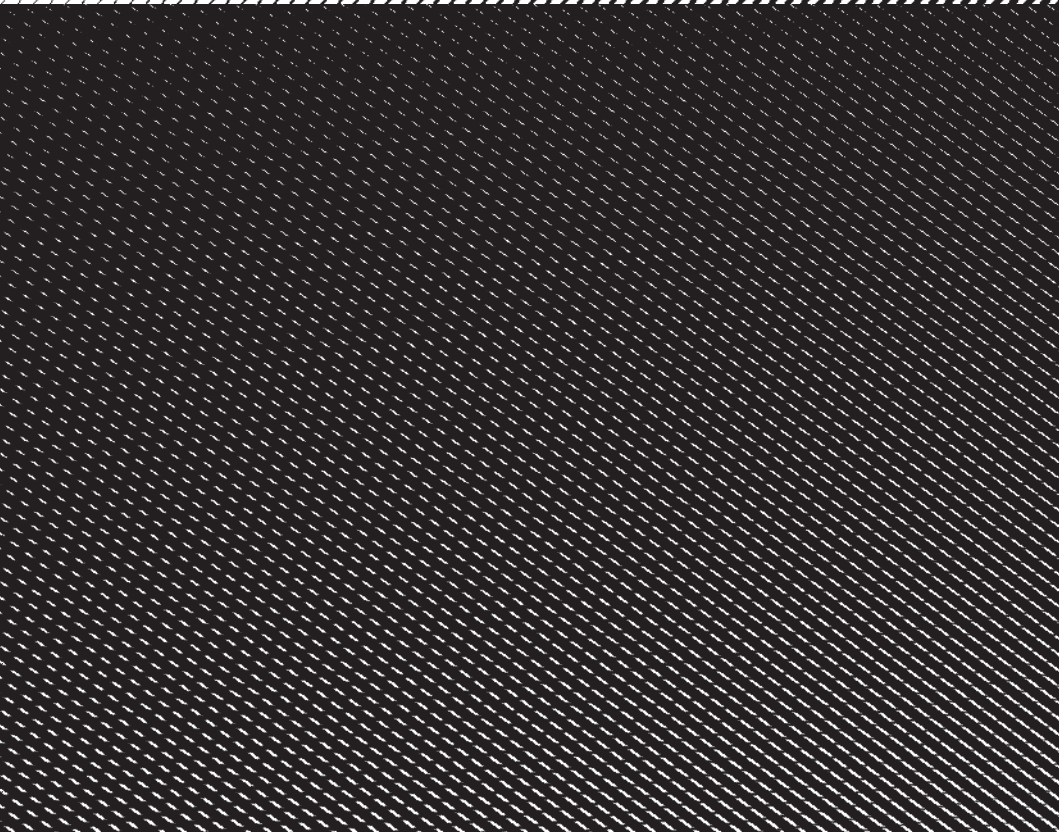
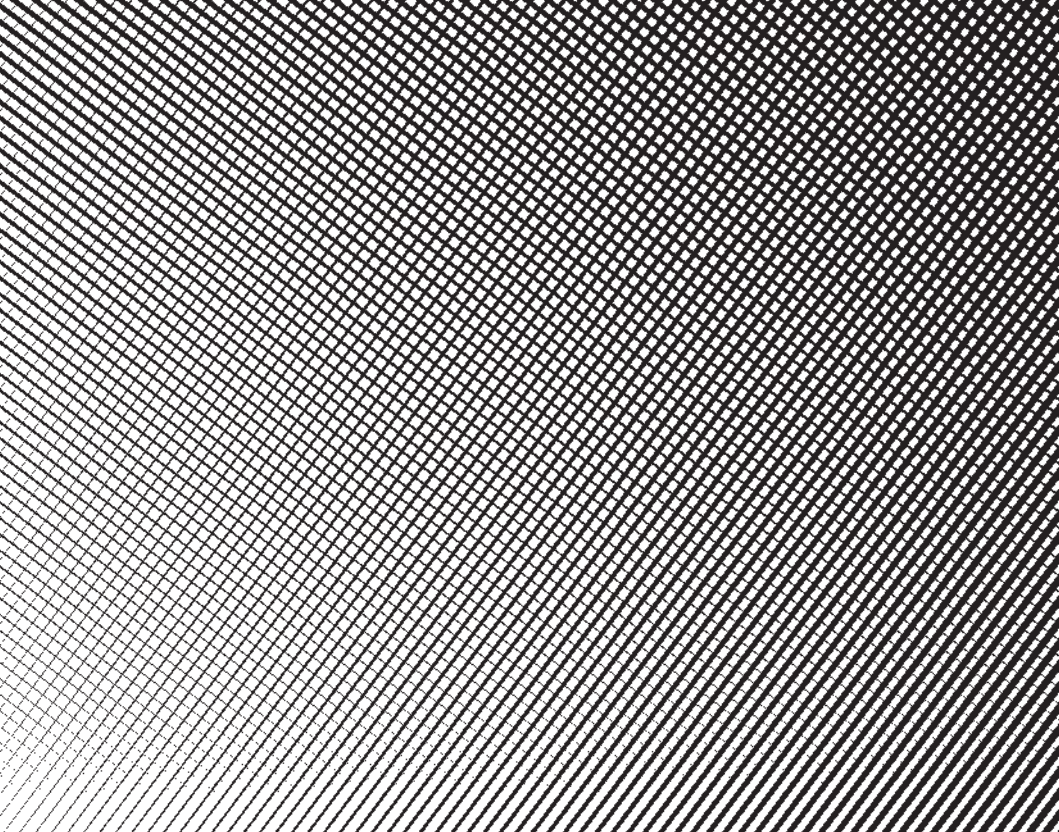
Nu går vi.

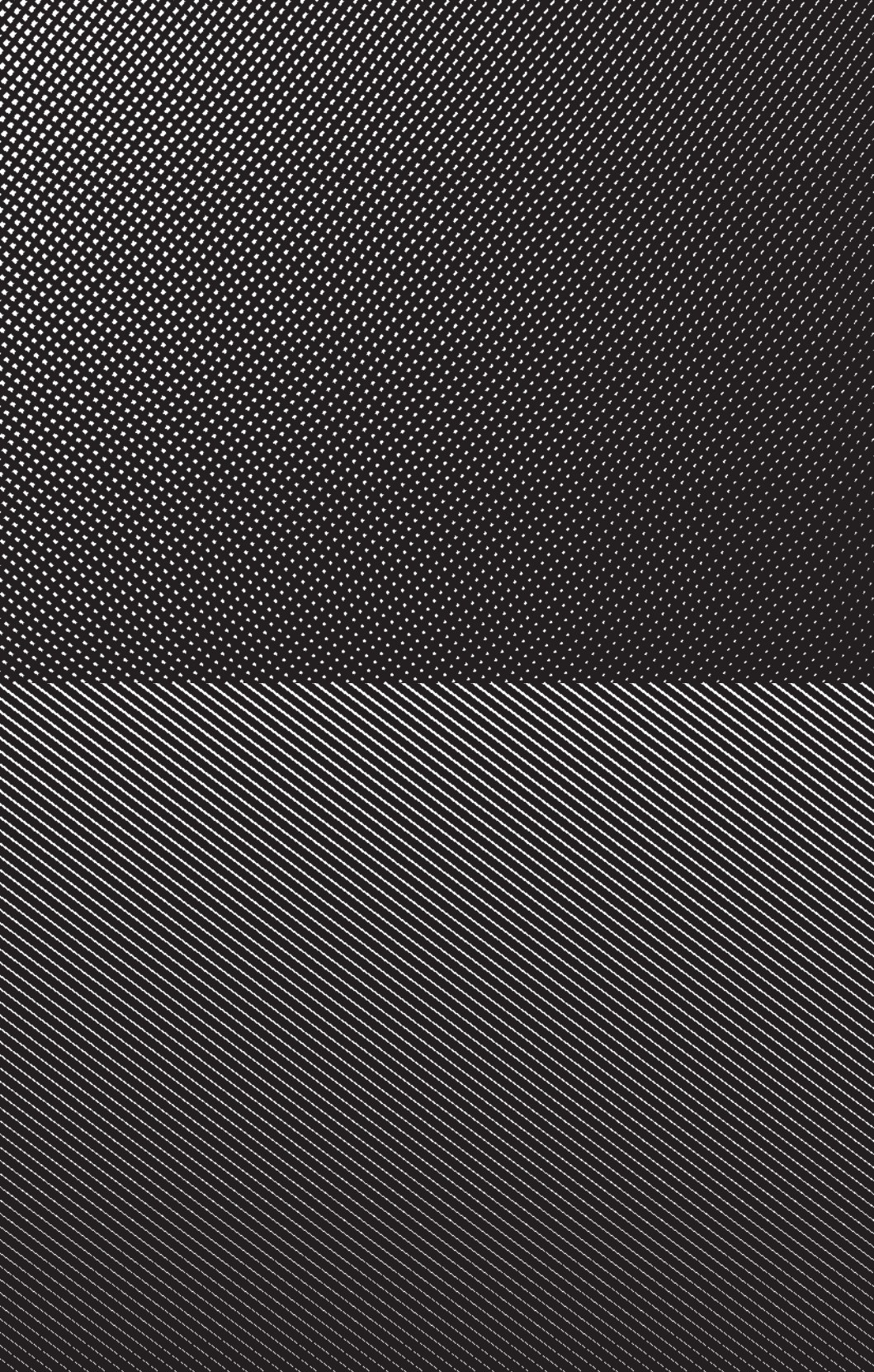
SKIPPER åbner døren, trækker BARBIE med sig ud på klubben.

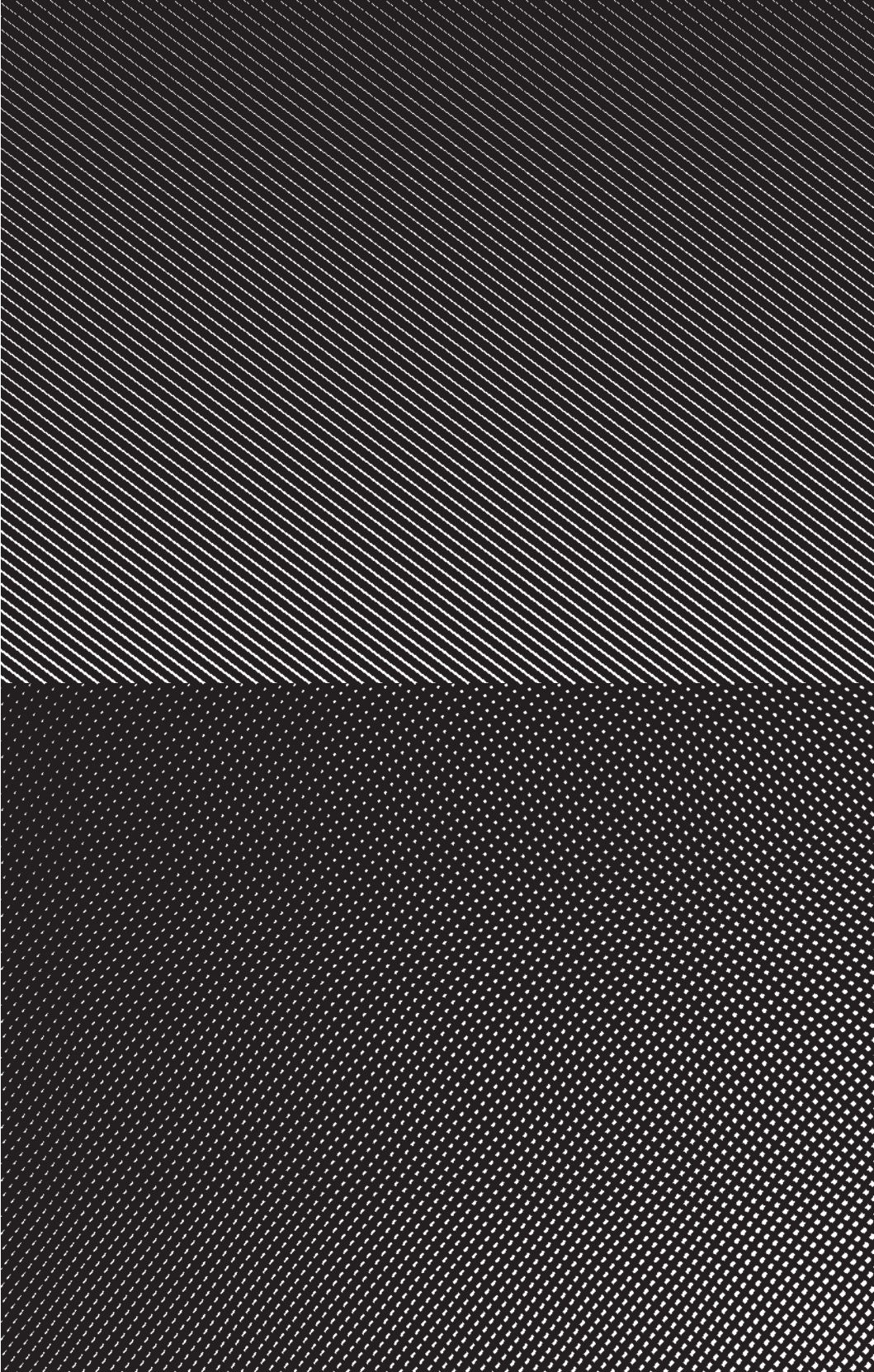

ISBN: 978-87-93206-30-4

Kristofer Blindheim Grønskag
Emma Bexell
Anja Grim
Manda Stenström
Daniel Vatsvåg

AKT1
RADIOGRAMA